

V Bruseli 22. júna 2023
(OR. en)

10899/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0200 (COD)**

CADREFIN 93
POLGEN 81
FIN 673
COEST 371
UA PLATFORM 6
ELARG 38
NDICI 17
RELEX 772
ECOFIN 638
CODEC 1198

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	21. júna 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 338 final
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa zriaďuje Nástroj pre Ukrajinu

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 338 final.

Príloha: COM(2023) 338 final

V Bruseli 20. 6. 2023
COM(2023) 338 final

2023/0200 (COD)

Návrh

**NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,
ktorým sa zriaďuje Nástroj pre Ukrajinu**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Rusko spustilo 24. februára 2022 rozsiahlu vojenskú inváziu na Ukrajinu s ničivými následkami pre Ukrajinu a jej obyvateľov. Viac ako pätnásť mesiacov intenzívnych bojov, ťažkého delostreleckého ostreľovania a leteckých útokov má za následok vysoký počet civilných obetí a obrovské ľudské utrpenie. Ruská útočná vojna spôsobila rozsiahle škody na infraštruktúre a službách na Ukrajine a masívne zničenie miest a obcí v niektorých častiach krajiny. Výsledná humanitárna kríza vyhnala milióny Ukrajincov z ich domovov a mnohých zanechala v zúfalej núdzi o jedlo, prístrešie a lekársku pomoc. Ruské letecké útoky dodnes útočia na ciele po celej krajine. Zahojenie traumy z tejto nezmyselnej vojny bude trvať roky, ak nie desaťročia.

Európska únia spolu so svojimi členskými štátmi preukázala bezprecedentnú jednotu pri odsúdení krokov Ruska a poskytovaní podpory Ukrajine. EÚ, jej členské štáty a európske finančné inštitúcie spoločne poskytli Ukrajine a jej ľudu do mája 2023 rozsiahlu podporu vo výške 70 miliárd EUR. Tá zahŕňa 38 miliárd EUR vo finančnej, v rozpočtovej a humanitárnej pomoci¹, 15 miliárd EUR vo vojenskej podpore, a to aj prostredníctvom Európskeho mierového nástroja, a 17 miliárd EUR, ktoré sprístupnila EÚ a jej členské štáty na pomoc pri zabezpečovaní potrieb ľudí utekajúcich pred vojnou. Okrem toho sa v rámci koridorov solidarity EÚ zriadených v máji 2022 už do konca mája 2023 poskytli Ukrajine príjmy z vývozu vo výške 31 miliárd EUR. Členské štáty EÚ takisto poskytli od začiatku vojny dočasnú ochranu približne štyrom miliónom ľudí utekajúcich z krajiny. Toto všetko odráža pevné odhodlanie Únie pomáhať Ukrajine tak dlho, ako to bude potrebné.

Od začiatku vojny Únia uvalila na Rusko aj bezprecedentné sankcie, ktoré sa pridali k tým, ktoré EÚ uvalila po nezákonnej anexii Krymu v marci 2014. Práve sa pracuje na možnom využití zmrazených aktív na podporu obnovy a rekonštrukcie Ukrajiny.

Svetová banka spolu s ukrajinskou vládou, Európskou komisiou a Organizáciou Spojených národov predložili v marci 2023 aktualizované posúdenie škôd za celý rok nevyprovokovanej ruskej agresie proti Ukrajine². V posúdení sa zistilo, že odhadované celkové potreby na rekonštrukciu Ukrajiny počas nasledujúcich 10 rokov predstavujú 384 miliárd EUR a 142 miliárd EUR na obdobie 2023 – 2027. Len na rok 2023 predstavovali okamžité potreby rýchlej obnovy 13 miliárd EUR na priority určené ukrajinskou vládou, a to pri zohľadnení absorpčnej kapacity krajiny. Tieto priority zahŕňajú obnovu a opravu energetickej a inej kritickej a sociálnej infraštruktúry, bývanie, humanitárne odmiňovanie a podporu súkromného sektora.

Výkonná rada Medzinárodného menového fondu (MMF) schválila v marci 2023 novú rozšírenú dohodu na obdobie 2023 – 2027 v rámci rozšíreného fondu MMF vo výške približne 14,5 miliardy EUR. Cieľom programu MMF je ukotviť politiky, ktorými sa udrží fiškálna, vonkajšia, cenová a finančná stabilita a podporí sa oživenie hospodárstva a zároveň

¹ Tento údaj zahŕňa približne 7,8 miliardy EUR pomoci poskytnutej členskými štátmi (bez vojenskej podpory) podľa poslednej aktualizácie z konca januára 2023.

² Rýchle posúdenie škôd a potrieb (*Rapid Damage and Needs Assessment – RDNA 2*).

sa zlepši riadenie a posilnia sa inštitúcie na podporu dlhodobého rastu v kontexte povojnovej rekonštrukcie a cesty Ukrajiny k pristúpeniu k EÚ.

Únia sa zaviazala, že zohrá významnú úlohu pri rekonštrukcii Ukrajiny a podporí investície potrebné na obnovu krajiny a reformy, ktoré podporia Ukrajinu na jej ceste k pristúpeniu k EÚ³. Týmto reformami sa postupne zosúladi právne predpisy Ukrajiny s *acquis* Únie a podporí sa jej integrácia do jednotného trhu. Na druhej strane pomôžu prilákať investície na Ukrajinu poskytnutím regulačnej istoty a zlepšeného podnikateľského prostredia. Európska rada vyzvala⁴ Komisiu, aby na tomto základe⁵ predložila návrhy.

Investície do obnovy a rekonštrukcie Ukrajiny nemôžu čakať do konca vojny. Aktívne boje sa do značnej miery obmedzujú na juh a východ krajiny, kde zároveň došlo k najväčším škodám. Širší hospodársky a sociálny vplyv vojny je však rozsiahly a zasahuje celú Ukrajinu. Podpora obnovy ukrajinského hospodárstva si vyžaduje sústredené úsilie s cieľom pomôcť zabezpečiť udržanie hospodárskej činnosti a opravu a údržbu základnej infraštruktúry. Tým sa zase zabezpečia podmienky na zotavenie ekonomiky, generovanie príjmov do štátneho rozpočtu, a teda aj na postupné znižovanie objemu potrebnej medzinárodnej pomoci. Podpora rekonštrukcie Ukrajiny teraz znamená aj zachovanie alebo vytváranie pracovných príležitostí pre Ukrajincov vrátane vnútorne vysídlených osôb a vytváranie podmienok pre návrat utečencov na Ukrajinu.

EÚ už poskytla značnú finančnú podporu na pomoc Ukrajine pri plnení jej krátkodobých rozpočtových potrieb a na rýchlu obnovu Ukrajiny prostredníctvom vysoko zvýhodnených úverov poskytovaných prostredníctvom núdzovej makrofinančnej pomoci (1,2 miliardy EUR v roku 2022), výnimočnej makrofinančnej pomoci (6 miliárd EUR v roku 2022) a programu Makrofinančná pomoc pre Ukrajinu plus (MFA+) (18 miliárd EUR v roku 2023) a balíka vo výške jednej miliardy EUR, v ktorom sa kombinujú prostriedky v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa (NDICI) a úverov od Európskej investičnej banky krytých rozpočtom EÚ.

EÚ odstránila colné sadzby v rámci prehĺbenej a komplexnej zóny voľného obchodu (DCFTA) a začlenila Ukrajinu do Programu EÚ pre jednotný trh na podporu jej malých a stredných podnikov. S cieľom urýchliť integráciu Ukrajiny do jednotného trhu bol prijatý revidovaný prioritný akčný plán na posilnenie vykonávania DCFTA medzi EÚ a Ukrajinou v rokoch 2023 – 2024.

EÚ otvorila Ukrajine možnosť predkladať spoločné projekty s členskými štátmi EÚ na rozvoj hraničných priechodov v rámci Nástroja na prepájanie Európy (NPE). Rýchlo sa prijali opatrenia na uľahčenie účasti ukrajinských vysídlených osôb na programe Erasmus pre mladých podnikateľov, čo v roku 2022 viedlo k historicky najvyššiemu počtu príjemcov z Ukrajiny.

Vzhľadom na rozsah a zložitosť budúcej výzvy je však potrebné dlhodobejšie riešenie, aby sa zabezpečilo, že financovanie bude dobre koordinované a efektívne využité a že obnova a rekonštrukcia budú prepojené s cestou Ukrajiny k pristúpeniu k EÚ. Na tento účel **Komisia navrhuje vytvoriť nový nástroj, Nástroj pre Ukrajinu (ďalej len „nástroj“)**, ktorý dokáže uspokojiť potreby krátkodobej obnovy, ako aj strednodobú rekonštrukciu a modernizáciu

³ COM(2022) 233 final.

⁴ Dokument EUCO 21/22.

⁵ Dokument EUCO 24/22.

Ukrajiny. Nástroj je navrhnutý ako flexibilný nástroj prispôsobený bezprecedentným výzvam podpory krajiny vo vojne a zároveň zabezpečuje predvídateľnosť, transparentnosť a zodpovednosť za finančné prostriedky. V tomto návrhu sa zohľadňuje riziko dlhotrvajúceho konfliktu a potreba nepretržitej makrofinančnej pomoci.

Nástroj je rozdelený do troch pilierov:

1. **Pilier I pokrýva finančnú podporu vo forme nenávratnej podpory a úverovej podpory pre Ukrajinu.** Aby sa táto podpora mohla vyplatiť, vláda Ukrajiny pripraví v úzkej spolupráci s Komisiou plán, ktorý schváli EÚ. Tento plán bude zahŕňať víziu Ukrajiny, pokiaľ ide o obnovu, rekonštrukciu a modernizáciu krajiny, a reformy, ktoré má v úmysle uskutočniť v rámci procesu pristúpenia k EÚ. Finančné prostriedky sa budú poskytovať na základe vykonávania plánu, ktoré sa bude opierať o súbor podmienok a harmonogram vyplácania. Veľký dôraz sa bude klásť na reformu verejnej správy, dobrú správu vecí verejných, právny štát a správne finančné riadenie vrátane podpory efektívnych a účinných systémov riadenia a kontroly a silného zamerania sa na boj proti korupcii a podvodom, ale aj na iné reformy a zblížovanie s *acquis* Únie, ktoré by podporili prístupový proces a modernizáciu hospodárstva. Finančné prostriedky sa budú vyplácať na základe splnenia týchto podmienok.
2. **Pilier II je investičný rámec pre Ukrajinu** určený na prilákanie súkromných a verejných investícií do obnovy a rekonštrukcie Ukrajiny a na podporu vykonávania plánu. Doplní všetky existujúce finančné nástroje pre Ukrajinu (kombinované a záruky) s možnosťou ich rozšírenia, keď to podmienky umožnia.
3. **Pilier III poskytuje technickú pomoc a ďalšie podporné opatrenia** vrátane mobilizácie odborných znalostí o reformách, grantov pre samosprávy a iných foriem dvojstrannej podpory bežne dostupnej pre predvstupové krajiny v rámci nástroja predvstupovej pomoci (IPA) na podporu cieľov plánu. Môže podporovať aj iné opatrenia zamerané na riešenie následkov vojny, napríklad v súvislosti s vojnovými škodami. Pilier III bude pokrývať aj bonifikácie úrokových sadzieb na úvery poskytnuté Ukrajine v rámci Piliera I.

Cieľom navrhovaného nástroja je poskytnúť EÚ právny základ, ktorý by jej umožnil zosúladiť jej politické ambície s jej finančnou pákou v súlade s jej dlhodobým záväzkom. Keďže plán navrhnutý a odsúhlasený Ukrajinou poslúži ako zastrešujúci rámec pre reformy a investície, navrhovaný nástroj ide nad rámec toho, čo môžu ponúknuť existujúce nástroje, ako je makrofinančná pomoc a NDICI.

Plán bude obsahovať podmienky spojené so:

- základnými požiadavkami (makrofinančná stabilita, dohľad nad rozpočtom, riadenie verejných financií atď.). Podmienky môžu byť vymedzené tak, aby sa v nich zohľadnil uspokojivý pokrok smerom k plneniu týchto požiadaviek, a
- sektorovými a štrukturálnymi reformami a investíciami. Podmienky budú rozdelené do priebežných krokov s časovým plánom dokončenia.

Platby sa uskutočnia podľa pevného štvrťročného harmonogramu na základe žiadostí o platbu, ktoré predloží Ukrajina, a po tom, ako Komisia overí splnenie príslušných podmienok. V prípade, že nejaká podmienka nebude splnená, Komisia odpočíta zodpovedajúcu sumu z platby. Vyplatenie zodpovedajúcich zadržaných prostriedkov sa môže uskutočniť počas nasledujúcich platobných lehôt a do jedného roka od pôvodnej lehoty

stanovenej v pláne za predpokladu, že boli splnené podmienky. Štvrťročnou periodicitou platobných lehôt sa zabezpečí predvídateľnosť podpory Ukrajine a neustály politický dialóg medzi Komisiou a Ukrajinou.

Obnova a rekonštrukcia nie je len o opätovnom vybudovaní toho, čo bolo zničené. Ide o vybudovanie modernej a pulzujúcej Ukrajiny a o zabezpečenie toho, aby obnova, rekonštrukcia a modernizácia boli udržateľné, odolné a nadčasové, a to na základe zásad „nespôsobiť škodu“ a „nikoho neopomenúť“. Ide o investície do prechodu Ukrajiny na zelené, digitálne a inkluzívne hospodárstvo, ktoré sa postupne zosúlaďuje s pravidlami a normami EÚ. Ukrajina by mala prebudovať svoje mestá vysokokvalitným, udržateľným a inkluzívnym spôsobom inšpirovaným Novým európskym Bauhausom.

Obnova a rekonštrukcia je takisto o rekonštrukcii a modernizácii krajiny a jej integrácii do jednotného trhu EÚ pri súčasnom zabezpečení toho, aby orgány na nižšej ako celoštátnej úrovni, najmä samosprávy, boli do tohto procesu úzko zapojené a viedli sa s nimi konzultácie, a aby reforma v oblasti decentralizácie bola v jeho jadre. Dôležitú súčasť obnovy, rekonštrukcie a modernizácie Ukrajiny bude takisto tvoriť partnerská spolupráca medzi EÚ a ukrajinskými mestami a regiónmi a nepretržitý prístup k programom cezhraničnej spolupráce. Základným prvkom obnovy a rekonštrukcie bude zapojenie súkromných subjektov, najmä podnikov a investorov.

Súčasťou návrhu je silný systém auditu a kontrol stanovený vo viacvrstvovom mechanizme: po prvé, reforma systémov auditu a kontroly štátu bude potrebná ako súčasť reforiem v rámci plánu; po druhé, Komisia bude môcť vykonávať kontroly využívania finančných prostriedkov vynaložených v súvislosti s plánom v ktoromkoľvek momente projektového cyklu; po tretie, nezávislá Rada audítorov podá Komisii správy o možnom zlom hospodárení s finančnými prostriedkami v rámci celého nástroja. Hoci sa tento viacvrstvový mechanizmus bude vzťahovať na celý nástroj, mechanizmy kontroly súvisiace s investičným rámcom pre Ukrajinu a technickou pomocou budú založené na systémoch, pravidlách a postupoch medzinárodných finančných inštitúcií a partnerov zodpovedných za vykonávanie zapojených do implementácie.

A napokon, na zabezpečenie toho, aby sa dostupné zdroje vynakladali najefektívnejším a najcielenejším spôsobom, aby zodpovedali potrebám Ukrajiny a jej obyvateľov, bude zásadná koordinácia darcov. Na tento účel by sa mala v plnej miere využiť **multiagentúrna platforma na koordináciu darcov** pre Ukrajinu v rámci G7, ktorá bola spustená v januári 2023. Plán, ktorý má vypracovať vláda Ukrajiny na účely tohto nástroja, by mohol slúžiť aj na usmernenie plánovania pomoci iných darcov pre Ukrajinu.

• **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Podpora v rámci tohto nástroja bude v súlade s inými formami dvojstrannej podpory pre Ukrajinu poskytovanej prostredníctvom iných nástrojov EÚ vrátane humanitárnej pomoci⁶ a regionálneho a cezhraničného, tematického financovania a financovania opatrení v reakcii na krízu v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa (NDICI)⁷ a bude ich dopĺňať. Nástroj nebude pokrývať humanitárnu pomoc, obranu

⁶ Nariadenie Rady (ES) č. 1257/96 z 20. júna 1996 o humanitárnej pomoci.

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 z 9. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa, mení a zrušuje rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 466/2014/EÚ a zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1601 a nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Text s významom pre EHP).

ani podporu ľuďom utekajúcim pred vojnou, ktorá bude naďalej financovaná prostredníctvom existujúcich nástrojov. Nástroj nahradí existujúcu dvojstrannú podporu poskytovanú Ukrajine (dvojstranné pridelené rozpočtové prostriedky v rámci MFA+, NDICI). Zároveň nahradí podporu, ktorú by Ukrajina získala v rámci nástroja predvstupovej pomoci.

- **Súlady s ostatnými politikami Únie**

Vykonávanie nariadenia bude v súlade s ostatnými oblasťami vonkajšej činnosti (napr. humanitárna pomoc, rozvojová spolupráca). Integrovaný prístup Plánu pre Ukrajinu umožňuje pokryť potreby týkajúce sa obnovy, rekonštrukcie a modernizácie Ukrajiny a prepojiť ich s požiadavkami na prístupenie k Únii, aby sa zabezpečil súlad so všetkými príslušnými politikami EÚ.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Tento návrh je založený na článku 212 a článku 322 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Predkladá ho Komisia v súlade s postupom stanoveným v článku 294 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Rozsah škôd spôsobených Ukrajine ruskou útočnou vojnou je taký, že Ukrajina bude potrebovať rozsiahlu a trvalú podporu, ktorú by žiadny členský štát nemohol poskytnúť sám. EÚ má jedinečné postavenie na dlhodobé poskytovanie včasnej, koordinovanej a predvídateľnej vonkajšej pomoci Ukrajine. EÚ môže využiť svoju kapacitu na získavanie úverov na to, aby Ukrajine poskytla pôžičky za výhodných podmienok a pokryla náklady na úrokové sadzby, ako aj na to, aby poskytla granty a záruky na viacročnom základe.

EÚ môže vďaka svojej prítomnosti v teréne na Ukrajine prostredníctvom svojej delegácie zabezpečiť komplexný prístup k informáciám o vývoji, ktorý má na túto krajinu vplyv. EÚ je takisto súčasťou väčšiny viacstranných procesov zameraných na riešenie problémov, ktorým Ukrajina čelí. To umožňuje EÚ, aby bola neustále informovaná o nových potrebách a okolnostiach, a mohla tak prispôbiť podporu vyvíjajúcim sa potrebám v úzkej koordinácii s ostatnými národnými alebo medzinárodnými darcami.

Cieľ pripraviť kandidátske krajiny a potenciálnych kandidátov na členstvo v Únii možno takisto najlepšie riešiť na úrovni Únie.

- **Proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality, pretože neprekračuje minimum, ktoré sa požaduje na dosiahnutie uvedených cieľov na európskej úrovni a ktoré je nevyhnutné na tento účel.

Nástroj je navrhnutý ako cieleňá reakcia na osobitné okolnosti Ukrajiny v dôsledku ruskej útočnej vojny. Jeho štruktúra je založená buď na pokračovaní existujúcej podpory (napr. dvojstranná podpora NDICI), alebo na rovnakom modeli (napr. záruky a finančné nástroje), alebo je založená na existujúcich, ale zjednodušených nástrojoch (nástroje založené na výkonnosti), ktoré sú spojené v rámci jednotného nástroja na zvýšenie súdržnosti, účinnosti, efektívnosti a pridanej hodnoty EÚ.

- **Výber nástroja**

V súlade s článkom 212 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v ktorom sa stanovuje riadny legislatívny postup, ktorý sa má použiť na prijímanie opatrení na vykonávanie spolupráce s tretími krajinami, má návrh formu nariadenia, ktoré zabezpečuje jeho jednotné uplatňovanie, záväzný charakter v celom rozsahu a priamu uplatniteľnosť.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Formálna konzultácia so zainteresovanými stranami sa nemohla uskutočniť z dôvodu naliehavosti prípravy návrhu, aby ho mohli spoluzákonodarcovia prijať včas v záujme jeho zavedenia do praxe od začiatku roku 2024, keď bude potrebné uspokojiť nové potreby spojené s vojnou a so súvisiacimi škodami, ako aj na obnovu a rekonštrukciu.

EÚ zabezpečí primeranú komunikáciu a zviditeľnenie cieľov a akcií vykonávaných v rámci tohto nástroja na Ukrajine, v rámci Únie a mimo nej.

- **Posúdenie vplyvu**

Posúdenie vplyvu nebolo možné vykonať vzhľadom na naliehavú povahu návrhu, ktorého cieľom je začať poskytovať pomoc krajine vo vojne od začiatku roku 2024. Pri *ex ante* posúdení potrieb, ktoré má pokryť Nástroj pre Ukrajinu, sa vychádza z najnovších údajov Medzinárodného menového fondu a z aktualizovaného rýchleho posúdenia škôd a potrieb Ukrajiny⁸, ktoré pripravila Svetová banka spolu s Komisiou, OSN a ukrajinskou vládou. Do troch mesiacov od prijatia iniciatívy sa vypracuje analytický dokument vo forme pracovného dokumentu útvarov Komisie, v ktorom sa predstavia podklady návrhu a odhady nákladov.

- **Základné práva**

Predpokladom poskytnutia podpory v rámci tohto nástroja je, aby Ukrajina naďalej rešpektovala účinné demokratické mechanizmy a ich inštitúty, vrátane pluralitného parlamentného systému a zásad právneho štátu, a aby zaručila dodržiavanie ľudských práv vrátane práv osôb, ktoré patria k menšinám. Odhodlanie realizovať reformy a silná politická vôľa vyjadrená ukrajinskými orgánmi sú pozitívnymi signálmi, o čom predovšetkým svedčí skutočnosť, že Ukrajine bol v júni 2022 Európskou radou udelený štatút kandidátskej krajiny, ako aj to, že sa jej opätovne podarilo splniť súbor podmienok týkajúcich sa štrukturálnej politiky, ktoré sa spájali s nedávnymi operáciami makrofinančnej pomoci poskytnutej Ukrajine. Od začiatku ruskej agresie ukrajinské orgány preukázali obdivuhodný stupeň odolnosti a sú naďalej odhodlané pokračovať v týchto reformách transparentným spôsobom a zároveň pracovať na dosahovaní noriem EÚ a v súlade so smerovaním krajiny k integrácii do EÚ.

⁸ Rýchle posúdenie škôd a potrieb Ukrajiny: február 2022 – február 2023 (v anglickom jazyku). Washington, D.C.: Skupina Svetovej banky.
<http://documents.worldbank.org/curated/en/099184503212328877/P1801740d1177f03c0ab180057556615497>.

4. VPLYVY NA ROZPOČET

Maximálne zdroje na vykonávanie nástroja sú 50 miliárd EUR (v bežných cenách) na roky 2024 – 2027 pre všetky typy podpory. Nástroj bude financovaný:

- a) zárukami za úvery nad rámec stropov viacročného finančného rámca (VFR);
- b) novým osobitným nástrojom nad rámec stropov VFR, Rezerva pre Ukrajinu, ako súčasť zmeny nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093. Z tejto rezervy sa môžu podporovať všetky výdavky iné ako vo forme úverov vrátane nenávratnej podpory, grantov a tvorby rezerv na záruky.

V zmene nariadenia o VFR⁹ sa takisto stanovuje, že cieľom Rezervy pre Ukrajinu je každoročne poskytovať orientačne aspoň 2,5 miliardy EUR v bežných cenách.

Európsky parlament a Rada môžu mobilizovať Rezervu pre Ukrajinu v rámci rozpočtového postupu stanoveného v článku 314 ZFEÚ.

Dodatočné finančné príspevky do nástroja môžu poskytnúť členské štáty, tretie krajiny, medzinárodné organizácie, medzinárodné finančné inštitúcie alebo iné zdroje. Takéto príspevky predstavujú vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 2 písm. a) bodu ii), písm. d) a e) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046. Dodatočné sumy prijaté ako vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 podľa príslušných právnych aktov Únie v súvislosti s reštriktívnymi opatreniami vzhľadom na kroky Ruska, ktorými destabilizuje situáciu na Ukrajine, sa pridávajú k zdrojom pre nástroj.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Nariadenie obsahuje podrobné ustanovenia týkajúce sa monitorovania a podávania správ.

Komisia bude vykonávanie tohto nástroja neustále monitorovať. Konkrétne by Ukrajina mala zaviesť monitorovací systém a od Ukrajiny sa bude očakávať, že bude Komisii každoročne podávať správy o vykonávaní časti Plánu pre Ukrajinu, na ktorú sa tento nástroj vzťahuje. Bude to zahŕňať podávanie správ o ukrajinskom systéme vnútornej kontroly a o všetkých sumách, ktoré boli neoprávnene vyplatené alebo zneužívané a ktoré EÚ nakoniec získa späť. Od príjemcov finančných prostriedkov Únie realizovaných v rámci piliera II a III nástroja sa bude vyžadovať splnenie primeraných požiadaviek na podávanie správ.

Komisia poskytne Európskemu parlamentu, Rade a výboru uvedenému v článku 39 nariadenia ročné posúdenie využívania finančných prostriedkov poskytnutých v rámci nástroja.

Komisia vykoná aj *ex post* hodnotenie nariadenia.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Týmto nariadením sa zriaďuje Nástroj pre Ukrajinu.

⁹

COM(2023) 337 final.

Kapitola I (Všeobecné ustanovenia) sa týka predmetu úpravy a štruktúry nástroja v troch pilieroch (článok 1), vymedzenia pojmov (článok 2), všeobecných a osobitných cieľov nástroja (článok 3), všeobecných zásad (článok 4) a základnej podmienky poskytnutia podpory (článok 5).

V kapitole II (Financovanie a vykonávanie) sa stanovuje finančné krytie nástroja vo forme nenávratnej finančnej podpory a úverov (článok 6) a stanovujú sa postupy pre prípadné dodatočné príspevky od členských štátov, tretích krajín alebo z iných zdrojov (článok 7). V článku 8 sa podrobne uvádzajú formy vykonávania pre piliere nástroja, t. j. priame a nepriame riadenie v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách. Článok 9 sa týka rámcovej dohody, ktorá sa má podpísať medzi Komisiou a Ukrajinou a ktorá má obsahovať najmä ustanovenia o audite a kontrole, a článok 10 sa týka dohôd o financovaní, ktoré sa majú podpísať v rámci piliera I a III a ktoré majú zahŕňať povinnosti a podmienky týkajúce sa vyplácania platieb. Pravidlá o oprávnenosti príjemcov a ustanovenia týkajúce sa prenosov, ročných splátok, viazaných rozpočtových prostriedkov, prebytkov z rozpočtovej záruky, vrátených platieb a príjmov vytvorených finančnými nástrojmi sú uvedené v článkoch 11 a 12. V článku 13 sa stanovuje možnosť poskytovania podpory na udržanie makrofinančnej stability Ukrajiny za výnimočných okolností, najmä v súvislosti s vojnou, a s výhradou splnenia základnej podmienky podľa článku 5. Toto výnimočné financovanie by sa zastavilo, len čo by bolo splnenie podmienok opäť možné.

V kapitole III (Plán pre Ukrajinu) sa podrobne opisuje fungovanie piliera I nástroja, počnúc úlohou Plánu pre Ukrajinu (článok 14) ako zastrešujúceho rámca pre tri piliere a na dosiahnutie cieľov nástroja a všeobecných zásad vrátane druhov podmienok vyplácania (článok 15). V článkoch 16 a 17 je predstavený Plán pre Ukrajinu, ktorý má predložiť Ukrajina, postup jeho predloženia a prvky, ktoré by plán mal obsahovať vrátane reforiem a investícií, ktoré sa majú financovať z nástroja, zapojenia orgánov na nižšej ako celoštátnej úrovni a systémov na prevenciu a nápravu nezrovnalostí, podvodov, korupcie a konfliktov záujmov pri využívaní finančných prostriedkov poskytnutých v rámci nástroja. Komisia pristúpi k posúdeniu plánu podľa kritérií stanovených v článku 18 a predloží návrh vykonávacieho rozhodnutia Rady, ako je opísané v článku 19, v ktorom sa okrem iného stanoví orientačná nenávratná finančná podpora a orientačná výška úverovej podpory, ktorá sa má vyplatiť pri uspokojivom splnení podmienok, lehota na takéto splnenie a predbežné financovanie, na ktoré bude mať Ukrajina nárok. V článku 20 sa pre Komisiu a Ukrajinu stanovuje možnosť predložiť návrh na zmenu Plánu pre Ukrajinu. Článok 21 sa týka dohody o úvere, ktorá sa má podpísať medzi Komisiou a Ukrajinou, a pravidiel upravujúcich požičiavanie Komisiou na trhoch. V článku 22 sa pre Ukrajinu stanovuje možnosť požiadať Komisiu, aby hradila subvenciu na náklady na prijaté úvery a pôžičky, ktorá bude krytá v rámci piliera III nástroja. Pravidlá vyplácania predbežného financovania Ukrajine s výhradou splnenia základnej podmienky opísanej v článku 5 sú stanovené v článku 23. V článku 24 sa stanovujú podmienky a postup vyplácania mimoriadneho preklenovacieho financovania Ukrajine. V článku 25 sa podrobne uvádza postup vyplácania v rámci piliera I po splnení podmienok stanovených v pláne. Platby sa budú uskutočňovať štvrťročne po tom, ako Ukrajina predloží žiadosť o platbu, v ktorej preukáže uspokojivé splnenie príslušných podmienok. V prípade negatívneho posúdenia zo strany Komisie bude časť sumy zodpovedajúca nesplneným podmienkam zadržaná. Zadržaná platba bude vyplatená až vtedy, keď Ukrajina v rámci následnej žiadosti o platbu riadne zdôvodní, že prijala potrebné opatrenia na zabezpečenie uspokojivého plnenia príslušných podmienok. V článku 26 sa stanovuje povinnosť Ukrajiny zverejniť údaje o osobách a subjektoch, ktoré dostávajú finančné prostriedky presahujúce sumu 500 000 EUR na realizáciu reforiem a investícií uvedených v Pláne pre Ukrajinu, a kategórie údajov, ktoré sa majú zverejniť.

V kapitole IV (Investičný rámec pre Ukrajinu) sa opisuje pilier II nástroja, ktorého cieľom je podpora investícií a poskytnutie prístupu k financiam, ktoré prispievajú k vykonávaniu Plánu pre Ukrajinu. Rozsah a štruktúra rámca sú vymedzené v článku 27. V článku 28 sa stanovuje možnosť dodatočných príspevkov od členských štátov, tretích krajín a tretích strán. V uvedenej kapitole sa takisto podrobne opisuje Záruka pre Ukrajinu (články 29 a 30) a stanovuje sa jej miera tvorby rezerv a postup jej preskúmania (článok 31).

Kapitola V (Prístupová pomoc a podporné opatrenia EÚ) sa týka vykonávania piliera III nástroja, ktorým sa podporí postupné zosúladzovanie Ukrajiny s *acquis* Únie a postupná integrácia do jednotného trhu v záujme budúceho členstva v Únii a takisto sa posilnia kapacity zainteresovaných strán a miestnych orgánov a poskytnú sa finančné prostriedky pre iniciatívy a orgány zapojené do podpory a presadzovania medzinárodnej spravodlivosti na Ukrajine (článok 32).

V kapitole VI (Ochrana finančných záujmov Únie) sa uvádzajú ustanovenia, ktoré majú Komisia a Ukrajina dodržiavať, aby sa zabezpečila účinná kontrola vykonávania nástroja. V článku 33 sa podrobne uvádzajú povinnosti, ktoré sa majú zohľadniť v rámcových dohodách, dohodách o financovaní a o úvere, ktoré budú zahŕňať vhodné opatrenia na prevenciu, odhaľovanie a nápravu podvodov, korupcie, konfliktov záujmov a nezrovnalostí poškodzujúcich finančné záujmy Únie, na predchádzanie dvojitému financovaniu a na prijatie právnych krokov v záujme vymáhania finančných prostriedkov, ktoré boli spreneverené, zhromažďovanie primeraných údajov o príjemcoch finančných prostriedkov v rámci nástroja a práva, ktoré majú byť udelené Komisii, Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF) a prípadne Európskej prokuratúre (EPPO). V článku 34 sa zriaďuje Rada audítorov zložená z nezávislých členov vymenovaných Komisiou, ktorí budú Komisii pomáhať pri ochrane finančných záujmov Únie a pri zabezpečovaní správneho riadenia finančných prostriedkov Únie v rámci nástroja Ukrajinou.

Kapitola VII (Pracovné programy, monitorovanie, podávanie správ a hodnotenie) sa vzťahuje na pracovné programy, prostredníctvom ktorých sa bude vykonávať pomoc v rámci nástroja (článok 35), ustanovenia na stanovenie ukazovateľov a rámcov výsledkov používaných pri monitorovaní a hodnotení (článok 36) a *ex post* hodnotenie nástroja (článok 37).

V kapitole VIII (Záverečné ustanovenia) sa stanovuje vykonávanie delegovania právomocí, pokiaľ ide o mieru tvorby rezerv (článok 38), komitologický postup (článok 39), ustanovenia o informovaní, komunikácii a publicite (článok 40) a o nadobudnutí účinnosti (článok 41).

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,**ktorým sa zriaďuje Nástroj pre Ukrajinu**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 212 a článok 322 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Dvora audítorov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Ukrajina sa v roku 2014 vydala na ambicióznu cestu reforiem vedúcu k postupnej integrácii s Európskou úniou, ako sa prejavilo 27. júna 2014 podpísaním Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Ukrajinou, ktorá nadobudla platnosť 1. septembra 2017 a ktorá zahŕňala prehĺbenú a komplexnú zónu voľného obchodu.
- (2) Od začiatku nevyprovokovanej a neodôvodnenej útočnej vojny Ruska proti Ukrajine 24. februára 2022 Únia, jej členské štáty a európske finančné inštitúcie zmobilizovali bezprecedentnú podporu pre hospodársku, sociálnu a finančnú odolnosť Ukrajiny, pričom skombinovali podporu z rozpočtu Únie vrátane výnimočnej makrofinančnej pomoci a podpory zo strany Európskej investičnej banky a Európskej banky pre obnovu a rozvoj, plne alebo čiastočne zaručenej rozpočtom Únie, ako aj ďalšiu finančnú podporu od členských štátov.
- (3) Európska rada 23. júna 2022 rozhodla¹⁰ udeliť Ukrajine štatút kandidátskej krajiny, ktorá vyjadrila silnú vôľu spojiť obnovu s reformami na svojej európskej ceste. Pokračujúca silná podpora Ukrajiny je pre Úniu kľúčovou prioritou a primeranou reakciou na silné politické odhodlanie Únie podporovať Ukrajinu tak dlho, ako to bude potrebné.
- (4) Poskytnutie makrofinančnej pomoci zo strany Únie vo výške 18 miliárd EUR na rok 2023 podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2463¹¹ sa považovalo za primeranú reakciu na rozdiely vo financovaní Ukrajiny na rok 2023 a pomohlo zmobilizovať významné financovanie od iných darcov a medzinárodných finančných inštitúcií. To predstavovalo hlavný faktor, ktorý prispel k makroekonomickej a finančnej odolnosti Ukrajiny v dôležitom momente.
- (5) Únia poskytuje aj významnú finančnú podporu prostredníctvom dodatočného balíka, ktorý kombinuje finančné prostriedky v rámci Nástroja susedstva a rozvoju

¹⁰ Závety Európskej rady, 23. – 24. júna 2022; dokument EUCO 24/22.

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2463 zo 14. decembra 2022, ktorým sa zriaďuje nástroj na poskytovanie podpory Ukrajine na rok 2023 (makrofinančná pomoc +) (Ú. v. EÚ L 322, 16.12.2022, s. 1 – 14).

a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa (NDICI) zriadeného podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947¹² a úvery od Európskej investičnej banky.

- (6) Okrem toho Rada vo svojom rozhodnutí (SZBP) 2021/509¹³ rozhodla o mimorozpočtových opatreniach pomoci na podporu ukrajinských ozbrojených síl v rámci Európskeho mierového nástroja vo výške 5,6 miliardy EUR a o vojenskej pomocnej misii na podporu Ukrajiny vo výške 0,1 miliardy EUR na spoločné náklady. Únia a jej členské štáty poskytli aj nebývalú materiálnu pomoc v núdzovej situácii pomocou mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany podľa rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ¹⁴ zmeneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/836¹⁵, čo predstavuje najväčšiu núdzovú operáciu od vytvorenia tohto mechanizmu.
- (7) Okrem toho koridory solidarity medzi EÚ a Ukrajinou zriadené v máji 2022 prispeli do konca mája 2023 k vytvoreniu odhadovanej hodnoty vývozu vo výške 31 miliárd EUR pre ukrajinské hospodárstvo.
- (8) Ruská útočná vojna proti Ukrajine spôsobila Ukrajine k 24. februáru 2023 škody vo výške viac ako 270 miliárd EUR¹⁶, pričom náklady na rekonštrukciu sa odhadujú na 384 miliárd EUR, ako aj stratu prístupu na finančné trhy a značný pokles verejných príjmov, zatiaľ čo sa výrazne zvýšili verejné výdavky na riešenie humanitárnej situácie a na zachovanie kontinuity štátnych služieb. Takéto odhady, ako aj analytické informácie zo všetkých ostatných vhodných a následných zdrojov poskytujú relevantný základ na stanovenie príslušných potrieb financovania na nasledujúce roky vrátane regionálnych a sektorových faktorov.
- (9) Medzinárodný menový fond (MMF) 30. marca 2023 odhadol rozdiely vo financovaní štátu do roku 2027 na 75,1 miliardy EUR a dohodol sa s Ukrajinou na štvorročnom programe vo výške 14,4 miliardy EUR na ukotvenie politík, ktorými sa udrží fiškálna, vonkajšia, cenová a finančná stabilita a podporí sa oživenie hospodárstva, a zároveň sa zlepši riadenie a posilnia inštitúcie na podporu dlhodobého rastu v kontexte povojnovej rekonštrukcie a cesty Ukrajiny k prístúpeniu k Európskej únii.
- (10) Keďže vo finančných potrebách Ukrajiny zostávajú prinajmenšom do roku 2027 zvyškové rozdiely, treba zmobilizovať pružnú podporu ukrajinskej vláde na udržanie jej funkcií, ako aj na podporu obnovy, rekonštrukcie a modernizácie krajiny.
- (11) Vzhľadom na škody spôsobené ruskou útočnou vojnou na ukrajinskom hospodárstve, spoločnosti a infraštruktúre si podpora krajiny na udržanie jej funkcií, ako aj krátkodobá pomoc, rýchla obnova, rekonštrukcia a modernizácia Ukrajiny budú

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 z 9. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa, mení a zrušuje rozhodnutie č. 466/2014/EÚ a zrušuje nariadenie (EÚ) 2017/1601 a nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Ú. v. EÚ L 209, 14.6.2021, s. 1).

¹³ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2021/509 z 22. marca 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky mierový nástroj a zrušuje rozhodnutie (SZBP) 2015/528 (Ú. v. EÚ L 102, 24.3.2021, s. 14).

¹⁴ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ zo 17. decembra 2013 o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 924 – 947).

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/836 z 20. mája 2021, ktorým sa mení rozhodnutie č. 1313/2013/EÚ o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany (Ú. v. EÚ L 185, 26.5.2021, s. 1).

¹⁶ Rýchle posúdenie škôd a potrieb, ktoré vypracovala Svetová banka, Európska komisia a Organizácia Spojených národov. Pozri [dokument Svetovej banky](#).

vyžadovať komplexnú podporu na obnovu hospodárstva, vytvorenie základov slobodnej a prosperujúcej krajiny zakotvenej v európskych hodnotách, ktorá je dobre integrovaná do európskeho a celosvetového hospodárstva a správne napreduje na svojej ceste k pristúpeniu k Európskej únii.

- (12) V tejto súvislosti treba vytvoriť strednodobý jednotný nástroj, ktorý spojí dvojstrannú podporu poskytovanú Úniou Ukrajine a zabezpečí koordináciu a efektívnosť. Na tento účel je potrebné zriadiť Nástroj pre Ukrajinu (ďalej len „nástroj“), ktorý poskytuje rovnováhu medzi pružnosťou a programovateľnosťou reakcie Únie na riešenie potrieb Ukrajiny v oblasti rozdielov vo financovaní, obnovy, rekonštrukcie a modernizácie a zároveň podporuje reformné úsilie Ukrajiny ako súčasť jej cesty k pristúpeniu k Únii.
- (13) Nástroj pre Ukrajinu by sa mal opierať o súdržný a prioritný plán rekonštrukcie (ďalej len „Plán pre Ukrajinu“) vypracovaný vládou Ukrajiny, ktorý poskytuje štruktúrovaný a predvídateľný rámec pre obnovu, rekonštrukciu a modernizáciu Ukrajiny a je jasne prepojený s požiadavkami na pristúpenie k Únii.
- (14) Podpora Ukrajine zo strany Únie od roku 2024 do roku 2027 by sa mala poskytovať predovšetkým a najmä v rámci Nástroja pre Ukrajinu, čím sa zabezpečí zosúladený prístup prostredníctvom jednotného nástroja, a to nahradením alebo v prípade potreby doplnením činností v rámci existujúcich nástrojov.
- (15) V tejto súvislosti by mala podpora Únie v rámci nástroja nahradiť dvojstrannú podporu poskytovanú v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa (NDICI) zriadeného podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947. Je však dôležité zabezpečiť, aby Ukrajina mohla naďalej využívať regionálnu podporu, tematickú podporu, podporu v oblasti rýchlej reakcie a iné formy podpory v rámci NDICI vrátane programov cezhraničnej spolupráce a vo všeobecnosti pokračovať v regionálnej, makroregionálnej a cezhraničnej spolupráci a územnom rozvoji aj prostredníctvom vykonávania makroregionálnych stratégií Únie.
- (16) Humanitárna pomoc, obrana alebo podpora členským štátom poskytujúcim ochranu ukrajinským utečencom utekajúcim pred vojnou by sa mali poskytovať mimo tohto nástroja. Ukrajina môže okrem toho naďalej využívať príslušné existujúce programy Únie.
- (17) Nástroj by mal prispieť k pokrytiu likvidnej medzery Ukrajiny do roku 2027, a to predvídateľným, kontinuálnym, riadnym a včasným poskytnutím grantov a vysoko zvýhodnenej finančnej pomoci. Pomoc by mala podporovať makrofinančnú stabilitu na Ukrajine a zmierniť obmedzenia týkajúce sa vonkajšieho financovania Ukrajiny.
- (18) V rámci nového nástroja by sa mali urýchlene začať investície do obnovy, rekonštrukcie a modernizácie Ukrajiny, aby sa zabezpečili dôstojné životné podmienky pre ukrajinské obyvateľstvo, zaistila sa tvorba pracovných miest a príjmov a postupne sa znížil objem potrebnej medzinárodnej pomoci.
- (19) Nástroj by mal obnovu, rekonštrukciu a modernizáciu úzko skĺbiť s perspektívou Únie, a to prepojením finančnej podpory s realizáciou reforiem a investícií v záujme pristúpenia.
- (20) Strednodobá perspektíva, ktorú poskytuje Plán pre Ukrajinu prostredníctvom jediného nástroja, by mala takisto povzbudiť Ukrajinu, aby nasmerovala investície a reformy smerom k prechodu na zelené, digitálne a inkluzívne hospodárstvo, a pomôcť

povzbudiť podobne zmýšľajúcich darcov k viacročným príspevkom na podporu Ukrajiny.

- (21) Úsilie o obnovu, rekonštrukciu a modernizáciu by sa malo opierať o zodpovednosť, úzku spoluprácu a koordináciu Ukrajiny s krajinami a organizáciami poskytujúcimi podporu a o cestu Ukrajiny k pristúpeniu k Únii. Očakáva sa, že dôležitú úlohu zohrajú aj regionálne a miestne správy. Partnerská spolupráca a programy zakotvené v partnerstvách medzi mestami a regiónmi v Únii a na Ukrajine by mali proces obnovy, rekonštrukcie a modernizácie obohatiť a urýchliť.
- (22) Únia by mala takisto podporovať úzke konzultácie a združovanie miestnych orgánov, ktoré zahŕňajú širokú škálu orgánov verejnej správy na nižšej ako celoštátnej úrovni a jej zložiek vrátane regiónov, obcí, rajónov a hromád a ich združení, ako aj ich účasť na obnove, rekonštrukcii a modernizácii Ukrajiny na základe udržateľného rozvoja a prostredníctvom vykonávania cieľov udržateľného rozvoja na miestnej úrovni. Únia by mala uznať početné úlohy, ktoré zohrávajú miestne orgány pri podpore územného prístupu k miestnemu rozvoju vrátane procesov decentralizácie, účasti a zodpovednosti, a mala by ďalej posilniť svoju podporu budovania kapacít miestnych orgánov.
- (23) Únia by mala podporovať prechod k pristúpeniu v prospech Ukrajiny, pričom by mala vychádzať zo skúseností členských štátov. Táto spolupráca by sa mala zamerať najmä na výmenu skúseností, ktoré členské štáty získali počas svojich vlastných reformných procesov.
- (24) Podpora v rámci nástroja by mala vychádzať aj zo synergií s kľúčovými organizáciami podporujúcimi reformy a rekonštrukciu Ukrajiny, ako sú Európska investičná banka, Európska banka pre obnovu a rozvoj, Svetová banka, Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj a Medzinárodný menový fond, a tieto synergie by sa mali maximalizovať.
- (25) Vzhľadom na neistotu spojenú s vojnou je vhodné, aby bol nástroj schopný poskytnúť podporu Ukrajine za riadne odôvodnených výnimočných okolností, najmä v prípade výrazného zhoršenia vojny, a s cieľom zachovať jej makrofinančnú stabilitu a zabezpečiť dosiahnutie cieľov nástroja. Takéto výnimočné financovanie by sa malo poskytovať len prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia Rady na návrh Komisie, ak sa dospeje k záveru, že Ukrajina nemôže plniť podmienky spojené s formami podpory podľa tohto nariadenia, keď je príjemcom podpory, a malo by sa ukončiť, len čo bude splnenie podmienok opäť možné. Takéto financovanie by nemalo mať vplyv na financovanie z iných osobitných nástrojov Únie, ktoré by sa mali mobilizovať v prípade prírodných katastrof alebo iných núdzových situácií v oblasti humanitárnej pomoci alebo civilnej ochrany.
- (26) Rámec politiky rozširovania vymedzený Európskou radou a Radou, dohoda o pridružení, dohoda o partnerstve a spolupráci, mnohostranné dohody, ktorých je Únia zmluvnou stranou, a iné dohody, ktorými sa zakladá právne záväzný vzťah s Ukrajinou, ako aj uznesenia Európskeho parlamentu, oznámenia Komisie a spoločné oznámenia Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku by mali tvoriť celkový politický rámec na vykonávanie tohto nariadenia. Komisia by mala zabezpečiť súdržnosť medzi pomocou podľa nástroja a rámcom politiky rozširovania.
- (27) V článku 49 Zmluvy o Európskej únii sa stanovuje, že každý európsky štát, ktorý rešpektuje hodnoty úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti,

právneho štátu a rešpektovania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám a je odhodlaný tieto hodnoty podporovať, môže požiadať o členstvo v Únii. Tieto hodnoty sú spoločné členským štátom v spoločnosti, v ktorej prevláda pluralizmus, nediskriminácia, tolerancia, spravodlivosť, solidarita a rovnosť medzi ženami a mužmi.

- (28) Európsky štát, ktorý požiadal o pristúpenie k Únii, sa môže stať členským štátom Únie, len keď sa potvrdí, že úplne spĺňa kritériá pristúpenia stanovené na zasadnutí Európskej rady v Kodani v júni 1993 (ďalej len „kodanské kritériá“), a za predpokladu, že Únia má kapacitu integrovať nového člena. Kodanské kritériá sa týkajú stability inštitúcií, ktoré sú zárukou demokracie, právneho štátu, ľudských práv a rešpektovania a ochrany menšín, existencie fungujúceho trhového hospodárstva a schopnosti čeliť konkurenčnému tlaku a trhovým silám v rámci Únie, ako aj schopnosti prevziať na seba nielen práva, ale aj povinnosti vyplývajúce zo zmlúv vrátane plnenia cieľov politickej, hospodárskej a menovej únie.
- (29) Zvýšenie úsilia Ukrajiny pri reforme politických, právnych a hospodárskych systémov s ohľadom na členstvo v Únii je v spoločnom záujme Únie a Ukrajiny. Zohľadnenie Ukrajiny ako kandidáta na pristúpenie je strategickou investíciou Únie do mieru, bezpečnosti, stability a prosperity v Európe a umožňuje Únii lepšie reagovať na globálne výzvy. Poskytuje aj väčšie hospodárske a obchodné príležitosti k vzájomnému prospechu Únie a Ukrajiny a zároveň podporuje postupnú transformáciu krajiny. Perspektíva členstva v Únii má silný transformačný účinok, ktorý prináša pozitívne demokratické, politické, ekonomické a spoločenské zmeny.
- (30) Pre ukrajinské úsilie o členstvo v Únii má zásadný význam osvojenie si základných európskych hodnôt a zaviazanie sa k nim. V súlade s tým by Ukrajina mala prevziať zodpovednosť a plne sa zaviazat' k európskym hodnotám, ako aj presadzovať globálny poriadok založený na pravidlách a hodnotách a dôrazne vykonávať potrebné reformy v záujme svojich občanov.
- (31) Rekonštrukcia po škodách spôsobených ruskou agresiou sa nemôže obmedziť len na vrátenie toho, čo bolo zničené, do stavu pred vojny. Rekonštrukcia ponúka príležitosť podporiť Ukrajinu v jej procese integrácie do jednotného trhu, ako aj v urýchlení jej udržateľnej zelenej a digitálnej transformácie v súlade s politikami Únie. Nástrojom by sa mala podporovať rekonštrukcia spôsobom, ktorým sa modernizuje a zlepšuje ukrajinské hospodárstvo a spoločnosť na základe pravidiel a noriem Únie, a to investovaním do prechodu Ukrajiny na zelené, digitálne a inkluzívne hospodárstvo a do obnovy, rekonštrukcie a modernizácie jej kritickej infraštruktúry, výrobnjej kapacity a ľudského kapitálu odolným spôsobom.
- (32) Nástrojom by sa malo prispievať k dodržiavaniu Parížskej dohody a Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy, Dohovoru OSN o biologickej diverzite a Dohovoru OSN o boji proti dezertifikácii a nemalo by sa ním prispievať k zhoršovaniu životného prostredia ani by sa ním životné prostredie alebo klíma nemali poškodzovať. Konkrétne by finančné prostriedky pridelené v rámci nástroja mali byť v súlade s dlhodobým cieľom udržať nárast globálnej priemernej teploty výrazne pod 2 °C v porovnaní s predindustriálnou úrovňou a pokračovať v úsilí o obmedzenie nárastu teploty na 1,5 °C. Mali by byť aj v súlade s cieľom zvýšiť schopnosť prispôbiť sa nepriaznivým účinkom zmeny klímy a podporiť odolnosť proti zmene klímy, ako aj s podporou zachovania biodiverzity, obehového hospodárstva a nulového znečistenia. Osobitná pozornosť by sa mala venovať akciám,

ktoré vytvárajú súvisiace prínosy a splňajú viaceré ciele vrátane cieľov v oblasti klímy, biodiverzity a životného prostredia.

- (33) V tejto súvislosti by sa opatrenia financované v rámci nástroja mali riadiť zásadami „neškodiť“ a „nikoho neopomenúť“.
- (34) Vykonávanie tohto nariadenia by sa malo riadiť zásadami rovnosti a nediskriminácie, ako sa uvádza v stratégiách Únie rovnosti. Mala by sa ním podporovať rodová rovnosť aj posilnenie postavenia žien a dievčat, pričom by sa malo usilovať o ochranu a presadzovanie práv žien a dievčat v súlade s akčnými plánmi EÚ pre rodovú rovnosť a príslušnými závermi Rady a medzinárodnými dohovormi. Vykonávanie nástroja by malo byť v súlade s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a malo by zabezpečiť prístupnosť investícií a technickej pomoci.
- (35) Posilňovanie právneho štátu vrátane nezávislosti súdnictva, boja proti korupcii, praniu špinavých peňazí a organizovanej trestnej činnosti, ako aj transparentnosť, dobrá správa vecí verejných na všetkých úrovniach, ochrana slobodných a pluralitných médií a boj proti dezinformáciám, posilnenie reformy verejnej správy vrátane oblastí verejného obstarávania, hospodárskej súťaže a štátnej pomoci sú naďalej kľúčovými výzvami, ktoré zohrávajú zásadnú úlohu v tom, aby sa Ukrajina priblížila k Únii a v plnej miere pripravila na prevzatie záväzkov vyplývajúcich z členstva v Únii. So zreteľom na dlhodobejšiu povahu reforiem realizovaných v uvedených oblastiach a na potrebu zaznamenávať dosiahnutý pokrok by sa podporou poskytovanou v rámci Nástroja pre Ukrajinu mali tieto otázky riešiť čo najskôr.
- (36) Únia by v súlade so zásadou participatívnej demokracie mala podporovať posilňovanie parlamentných kapacít, parlamentný dohľad, demokratické postupy a spravodlivé zastúpenie na Ukrajine.
- (37) Posilnená strategická a operačná spolupráca medzi Úniou a Ukrajinou v oblasti bezpečnosti zohráva kľúčovú úlohu pri účinnom a efektívnom riešení bezpečnostných hrozieb, hrozieb organizovanej trestnej činnosti a teroristických hrozieb.
- (38) Akcie v rámci Nástroja pre Ukrajinu by mali v prípade potreby podporovať aj opatrenia na budovanie dôvery a procesy, ktorými sa podporuje spravodlivosť, hľadanie pravdy, odškodnenie a záruky neopakovania, ako aj zhromažďovanie dôkazov o zločinoch spáchaných počas vojny.
- (39) Podpora poskytnutá v rámci nástroja by sa mala sprístupniť pod základnou podmienkou, že Ukrajina bude naďalej rešpektovať účinné demokratické mechanizmy a inštitúcie, vrátane pluralitného parlamentného systému a zásad právneho štátu, a zaručí dodržiavanie ľudských práv vrátane práv osôb, ktoré patria k menšinám.
- (40) Podpora v rámci Nástroja pre Ukrajinu, a to aj na ceste Ukrajiny k pristúpeniu, by sa mala poskytovať na splnenie všeobecných a špecifických cieľov na základe stanovených kritérií a s jasnými podmienkami.
- (41) Všeobecným cieľom Nástroja pre Ukrajinu by mala byť pomoc Ukrajine pri riešení sociálnych, hospodárskych a environmentálnych dôsledkov vojny, čím sa prispeje k rekonštrukcii, vrátane obnovy, a k modernizácii krajiny; pri podpore sociálnej, hospodárskej a environmentálnej odolnosti a postupnej integrácie do hospodárstva a trhov Únie a sveta; a pri príprave Ukrajiny na budúce členstvo v Únii podporou jej prístupového procesu. Tieto ciele by sa mali sledovať vzájomne sa posilňujúcim spôsobom.

- (42) V súlade s Európskym pilierom sociálnych práv by sa mala nástrojom podporovať solidarita, integrácia a sociálna spravodlivosť s cieľom vytvoriť a udržať kvalitnú zamestnanosť a udržateľný rast, zabezpečiť rovnosť príležitostí a prístup k nim a sociálnu ochranu, chrániť zraniteľné skupiny a zlepšiť životnú úroveň. Nástrojom by sa malo prispieť aj k boju proti chudobe a riešeniu nezamestnanosti a mal by viesť k vytváraniu kvalitných pracovných miest, začleňovaniu a integrácii znevýhodnených skupín. Nástrojom by sa mali poskytovať príležitosti na investície do zručností, a to aj prostredníctvom odborného vzdelávania a prípravy zameraných na prípravu pracovnej sily na digitálnu a zelenú transformáciu. Malo by sa ním takisto umožniť posilnenie sociálneho dialógu, infraštruktúry a služieb.
- (43) Nástrojom by sa mal zabezpečiť súlad a komplementárnosť so všeobecnými cieľmi vonkajšej činnosti Únie stanovenými v článku 21 Zmluvy o Európskej únii vrátane dodržiavania základných práv a zásad, ako aj ochrany a podpory ľudských práv, demokracie a základných zásad právneho štátu vrátane boja proti korupcii, súdnictva, verejnej správy a dobrej správy vecí verejných.
- (44) Vzhľadom na neistotu spojenú s ruskou útočnou vojnou by mal byť nástroj flexibilný, aby Únii umožnil riešiť potreby Ukrajiny formou diverzifikovaného súboru nástrojov, ktorý poskytuje financovanie ukrajinského štátu, podporu krátkodobých priorít obnovy a rekonštrukcie, podporu investícií a prístupu k financiám, ako aj technickú pomoc a budovanie kapacít a ďalšie príslušné činnosti.
- (45) Podpora Únie by sa mala opierať o tri piliere, a to o i) finančnú podporu ukrajinskému štátu na realizáciu reforiem a investícií, ako aj na udržiavanie makrofinančnej stability krajiny, ako sa uvádza v Pláne pre Ukrajinu; ii) investičný rámec pre Ukrajinu s cieľom mobilizovať investície a zlepšiť prístup k financovaniu; iii) prístupovú pomoc na mobilizáciu technických odborných znalostí a budovanie kapacít.
- (46) Keďže potreby obnovy, rekonštrukcie a modernizácie sú značné a nemožno ich pokryť len z rozpočtu Únie, úlohu by mali zohrávať verejné aj súkromné investície. Nástrojom by sa mala umožniť mobilizácia verejných aj súkromných investícií a malo by sa umožniť zvýšenie podpory pre investície do dlhodobej rekonštrukcie, ak to okolnosti umožnia, a to aj s ohľadom na vykonávaciu a absorpčnú kapacitu Ukrajiny.
- (47) Celková maximálna suma podpory Únie pre nástroj by mala byť 50 miliárd EUR v bežných cenách na roky 2024 až 2027 pre všetky typy podpory. Vzhľadom na meniace sa okolnosti a ciele samotného nástroja musí podpora Únie zabezpečiť rovnováhu medzi flexibilitou a programovateľnosťou.
- (48) Pokiaľ ide o podporu Únie inú ako vo forme úverov, toto nariadenie by sa malo financovať z Rezervy pre Ukrajinu a v súlade s ňou, ako sa navrhuje v zmene nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093¹⁷, a to do výšky 50 miliárd EUR na roky 2024 – 2027. Takáto maximálna suma nepredstavuje pre Európsky parlament a Radu v priebehu ročného rozpočtového postupu hlavnú referenčnú sumu v zmysle bodu 18 Medziinštitucionálnej dohody z decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov.

¹⁷

COM(2023) 337 final.

- (49) Cieľom mobilizácie Rezervy pre Ukrajinu by malo byť poskytnutie aspoň ročnej orientačnej sumy na podporu inú ako vo forme úverov v súlade s článkom 10b navrhovanej zmeny nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093¹⁸.
- (50) V rámci reštriktívnych opatrení Únie, ktoré boli prijaté na základe článku 29 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „ZEÚ“) a článku 215 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), sa nesmú priamo ani nepriamo poskytnúť žiadne finančné prostriedky ani hospodárske zdroje určeným právnickým osobám, subjektom alebo orgánom ani v ich prospech. Takéto určené subjekty a subjekty nimi vlastnené alebo ovládané preto nemôžu byť podporované z nástroja.
- (51) Viazané rozpočtové prostriedky a zodpovedajúce platobné rozpočtové prostriedky z Rezervy pre Ukrajinu by sa mali každoročne mobilizovať v rozpočte nad rámec stropov viacročného finančného rámca.
- (52) V prípade časti podpory z Nástroja pre Ukrajinu poskytovanej vo forme úverov je vhodné rozšíriť záruku z rozpočtu Únie na finančnú pomoc, ktorá sa poskytuje Ukrajine a ktorá je schválená v súlade s článkom 220 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046¹⁹. V dôsledku toho sa v zmene nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093²⁰ navrhuje mobilizovať potrebné rozpočtové prostriedky v rozpočte Únie nad rámec stropov viacročného finančného rámca pre finančnú pomoc Ukrajine, ktoré sú k dispozícii do konca roka 2027.
- (53) Pri dodržiavaní zásady, že rozpočet Únie sa stanovuje každoročne, by sa mala zabezpečiť možnosť uplatňovať flexibilitu v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2018/1046 na iné politiky, konkrétne na prenosy a opätovné viazanie finančných prostriedkov, aby sa zabezpečilo účinné využívanie finančných prostriedkov Únie, čím sa maximalizujú finančné prostriedky Únie dostupné v rámci nástroja.
- (54) Obmedzenia oprávnenosti v postupoch udeľovania v rámci nástroja by mali byť povolené z dôvodu osobitej povahy činnosti alebo vtedy, keď činnosť ovplyvňuje bezpečnosť alebo verejný poriadok.
- (55) S cieľom zabezpečiť účinné vykonávanie nástroja vrátane uľahčenia integrácie Ukrajiny do európskych hodnotových reťazcov by všetky dodávky a materiály financované a obstarávané v rámci tohto nástroja mali pochádzať z členských štátov, z Ukrajiny, od zmluvných strán Dohody o Európskom hospodárskom priestore, z krajín, na ktoré sa vzťahuje príloha I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 a príloha I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1529, a z krajín, pre ktoré Komisia stanovila recipročný prístup k vonkajšej pomoci na Ukrajine, ibaže by nebolo možné dodávky a materiály získať za primeraných podmienok v žiadnej z uvedených krajín.
- (56) Únia by sa mala usilovať o čo najefektívnejšie využitie dostupných zdrojov s cieľom optimalizovať dosah svojej vonkajšej činnosti. Malo by sa to dosiahnuť súdržnosťou, konzistentnosťou a komplementárnosťou s ostatnými nástrojmi Únie na financovanie vonkajšej činnosti, ako aj synergiami s inými politikami a programami Únie. V záujme

¹⁸ Tamže.

¹⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

²⁰ COM(2023) 337 final.

maximalizácie vplyvu kombinovaných zásahov na dosiahnutie spoločného cieľa by sa malo stanoviť, že nástrojom by malo byť možné prispieť k akciám v rámci iných programov.

- (57) Únia by mala podporovať mnohostranný prístup k celosvetovým statkom a výzvam založený na pravidlách a hodnotách a v tejto súvislosti by mala spolupracovať s členskými štátmi, partnerskými krajinami, medzinárodnými organizáciami a inými darcami.
- (58) Vzhľadom na potrebu koordinovať medzinárodnú podporu obnovy, rekonštrukcie a modernizácie Ukrajiny by členské štáty, tretie krajiny, medzinárodné organizácie, medzinárodné finančné inštitúcie alebo iné zdroje mali mať možnosť prispieť k vykonávaniu nástroja. Takéto príspevky by sa mali vykonať v súlade s rovnakými pravidlami a podmienkami a mali by predstavovať vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 2 písm. a) bodu ii), písm. d) a písm. e) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
- (59) Komisia a členské štáty by mali zabezpečiť súlad, súdržnosť, konzistentnosť a komplementárnosť svojej pomoci, a to najmä prostredníctvom pravidelných konzultácií a častých výmen informácií v priebehu rôznych etáp cyklu pomoci, a to aj na miestnej úrovni. Vzhľadom na prítomnosť rôznych medzinárodných darcov by sa mali takisto vykonať potrebné kroky na zaistenie lepšej koordinácie a komplementárnosti s inými darcami, a to aj prostredníctvom pravidelných konzultácií. V tejto súvislosti by sa ako už zavedené fórum pre takúto výmenu mala využívať multiagentúrna platforma na koordináciu darcov pre Ukrajinu.
- (60) Na toto nariadenie by sa mali vzťahovať horizontálne rozpočtové pravidlá prijaté Európskym parlamentom a Radou na základe článku 322 ZFEÚ. Uvedené pravidlá sú stanovené v nariadení (EÚ, Euratom) 2018/1046 a určujú najmä postup zostavovania a plnenia rozpočtu prostredníctvom grantov, cien, verejného obstarávania, nepriameho riadenia, finančných nástrojov, rozpočtových záruk, finančnej pomoci a refundácie výdavkov externých expertov a zabezpečujú kontroly zodpovednosti finančných aktérov.
- (61) Typy financovania a spôsoby vykonávania podľa tohto nariadenia by sa mali vyberať na základe ich schopnosti dosiahnuť ciele nástroja a priniesť výsledky, a to najmä pri zohľadnení nákladov na kontroly, administratívnej záťaže a očakávaného rizika nesúladu. Pri tejto voľbe by sa malo zväžiť aj využitie jednorazových platieb, paušálnych sadzieb a jednotkových nákladov, ako aj financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi, v zmysle článku 125 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
- (62) S Ukrajinou by sa mala uzavrieť rámcová dohoda s cieľom stanoviť zásady finančnej spolupráce medzi Úniou a Ukrajinou vrátane potrebných mechanizmov kontroly a auditu výdavkov. S Ukrajinou by sa mali uzavrieť aj dohody o financovaní a o úvere, v prípade potreby v závislosti od jednotlivých pilierov, s cieľom vymedziť podmienky uvoľnenia finančných prostriedkov.
- (63) Odchylné od článku 209 ods. 3 prvého, druhého a štvrtého pododseku nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 je vhodné, aby vrátené platby a príjmy vytvorené finančným nástrojom predstavovali vnútorné pripísané príjmy nástroja alebo jeho nástupníkeho programu.
- (64) Odchylné od článku 213 ods. 4 písm. a) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 je vhodné, aby prebytok z rezerv na Záruku pre Ukrajinu predstavoval vnútorné pripísané príjmy pre nástroj alebo jeho nástupnícky program.

- (65) V rámci piliera I nástroja by sa malo poskytovať financovanie na podporu vykonávania Plánu pre Ukrajinu, v ktorom sa stanovuje reformný a investičný program Ukrajiny zameraný na dosiahnutie všeobecných a špecifických cieľov nástroja, ktorý by mal byť takisto začlenený do rámca hospodárskej a fiškálnej politiky. Financovanie v rámci tohto piliera by sa malo poskytovať po uspokojivom splnení podmienok stanovených v pláne.
- (66) Ukrajina by mala plán vypracovať ako súdržnú, komplexnú a primerane vyváženú reakciu na účely obnovy a modernizácie Ukrajiny, podpory jej hospodárskej, sociálnej a environmentálnej obnovy a jej pokroku smerom k pristúpeniu k Únii. Plán pre Ukrajinu ako taký by bol základom aj pre ostatných darcov, aby určili prioritné oblasti financovania rekonštrukcie Ukrajiny a podporili zodpovednosť, súdržnosť a ďalšie príspevky na tento účel. S týmto cieľom by Ukrajina mala zabezpečiť, aby pripravený plán pokrýval jej potreby obnovy, rekonštrukcie a modernizácie integrovaným spôsobom, pričom by sa malo určiť, do akej miery sa očakáva, že opatrenia plánu bude financovať Únia prostredníctvom nástroja. Pri príprave plánu by Ukrajina mala zohľadniť podporu poskytovanú v rámci iných programov Únie. Ukrajina by mala vypracovať svoj plán a zabezpečiť, aby ostatní darcovia mohli prispieť k podpore opatrení plánu, a to aj zvýšením finančných prostriedkov dostupných v rámci nástroja.
- (67) Hoci by mal Plán pre Ukrajinu predstavovať základ pre podporu poskytovanú v rámci piliera I nástroja, mal by slúžiť aj ako referenčný bod pre podporu, ktorá sa má poskytovať v rámci pilierov II a III nástroja. Opatrenia financované v rámci pilierov II a III by mali podporovať ciele a vykonávanie plánu.
- (68) Plán pre Ukrajinu by mal obsahovať reformné a investičné opatrenia spolu s kvalitatívnymi a kvantitatívnymi krokmi, ktoré zaručujú uspokojivé splnenie týchto opatrení, a orientačný harmonogram vykonávania uvedených opatrení. Opatrenia, ktoré sa začali uplatňovať od 1. januára 2023, by mali byť oprávnené.
- (69) V pláne by sa mali stanoviť podmienky odrážajúce očakávaný pokrok, ktorý sa má dosiahnuť pri vykonávaní opatrení, ktoré obsahuje. Tieto podmienky by mali mať formu kvalitatívnych alebo kvantitatívnych krokov. Takéto kroky by sa mali napláňovať najneskôr do 31. decembra 2027, hoci celkové dokončenie opatrení, na ktoré sa tieto kroky vzťahujú, môže nastať neskôr ako v roku 2027. Vzhľadom na potrebu zabezpečiť makrofinančnú stabilitu Ukrajiny a zároveň podporiť jej úsilie o obnovu, rekonštrukciu a modernizáciu v súvislosti s pristúpením k Únii by mal plán zahŕňať najmä podmienky súvisiace so i) základnými požiadavkami, ako je makrofinančná stabilita, dohľad nad rozpočtom a riadenie verejných financií, ktoré môžu byť vymedzené tak, aby odrážali uspokojivý pokrok pri ich plnení; a ii) sektorovými a štrukturálnymi reformami a investíciami stanovenými v pláne. Platby by mali byť primerane štruktúrované podľa takýchto kategórií podmienok, ktoré odrážajú ciele nástroja.
- (70) Pri príprave a vykonávaní plánu Ukrajinou by sa mala zohľadniť najmä situácia v ukrajinských regiónoch a obciach so zreteľom na ich špecifické potreby v oblasti obnovy a rekonštrukcie, reforiem, modernizácie a decentralizácie, a to po konzultácii s regionálnymi, miestnymi, mestskými a inými orgánmi verejnej moci v súlade so zásadou viacúrovňového riadenia a s prihliadnutím na prístup zdola nahor. V tejto súvislosti by sa mal plánom najmä posilniť hospodársky, sociálny, environmentálny a územný rozvoj ukrajinských regiónov a obcí a zároveň by sa mala podporiť reforma decentralizácie na celej Ukrajine a približovanie sa k normám Únie; plánom by sa malo zabezpečiť aj zapojenie orgánov na nižšej ako celoštátnej úrovni, najmä obcí, do

rozhodovania o použití podpory v procese rekonštrukcie na miestnej úrovni, ako aj to, aby projekty rekonštrukcie vybrané a realizované týmito orgánmi na nižšej ako celoštátnej úrovni predstavovali primerane významný podiel na danej podpore.

- (71) Plán by mal obsahovať aj vysvetlenie ukrajinského systému Ukrajiny na účinnú prevenciu, odhaľovanie a nápravu nezrovnalostí, korupcie, podvodov a konfliktov záujmov pri využívaní finančných prostriedkov poskytnutých v rámci nástroja, ako aj vysvetlenie opatrení, ktorými sa má brániť dvojitému financovaniu z nástroja a iných programov Únie, ako aj od iných darcov. Opatrenia v rámci plánu by mali v prípade potreby prispieť k zabezpečeniu účinného systému riadenia a kontroly. Ukrajina by mala takéto opatrenia zavádzať k orientačnému dátumu, ktorý by sa mohol stanoviť podľa potreby v závislosti od každého opatrenia v priebehu trvania nástroja.
- (72) Komisia by mala Plán pre Ukrajinu posúdiť na základe zoznamu kritérií uvedených v tomto nariadení. Vzhľadom na význam finančných účinkov podpory Plánu pre Ukrajinu by sa mali na Radu preniesť vykonávacie právomoci. V prípade kladného posúdenia plánu by Komisia mala predložiť návrh na schválenie plánu Radou.
- (73) Vzhľadom na neistotu a potrebu flexibility pri vykonávaní nástroja by Ukrajina mala mať možnosť predložiť Komisii odôvodnenú žiadosť o predloženie návrhu na zmenu vykonávacieho rozhodnutia Rady, ak Ukrajina Plán pre Ukrajinu vrátane príslušných kvalitatívnych a kvantitatívnych krokov už nemôže čiastočne alebo úplne splniť z dôvodu objektívnych okolností. Komisia môže po dohode s Ukrajinou predložiť aj návrh na zmenu vykonávacieho rozhodnutia Rady, najmä s cieľom zohľadniť zmenu dostupných súm. Navyše by Ukrajina mala mať možnosť predložiť odôvodnenú žiadosť o zmenu plánu vrátane prípadného návrhu dodatkov s cieľom zohľadniť dodatočné finančné prostriedky dostupné od iných darcov alebo z iných zdrojov, ako sú príjmy zo zmrazených a imobilizovaných ruských aktív.
- (74) Finančná podpora Plánu pre Ukrajinu by mala byť možná vo forme úveru. Keďže Ukrajina naliehavo potrebuje finančné prostriedky, je vhodné zorganizovať finančnú pomoc v rámci diverzifikovanej stratégie financovania stanovenej v článku 220a nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 a zriadenej ako jednotná metóda financovania, od ktorej sa očakáva, že zvýši likviditu dlhopisov Únie a atraktivnosť a nákladovú efektívnosť emisie dlhopisov Únie.
- (75) Vzhľadom na situáciu Ukrajiny spôsobenú ruskou útočnou vojnou a na účely podpory Ukrajiny na jej ceste k dlhodobej stabilite je vhodné poskytnúť Ukrajine úvery za veľmi zvýhodnených podmienok s maximálnym trvaním 35 rokov a nezačať so splácaním istiny pred rokom 2034. Je takisto vhodné odchýliť sa od článku 220 ods. 5 písm. e) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 a umožniť Únii pokryť v období od 1. januára 2024 do 31. decembra 2027 úrokové náklady (náklady na financovanie a náklady na riadenie likvidity) a upustiť od administratívnych nákladov (náklady na služby pre administratívne režijné náklady), ktoré by inak hradila Ukrajina. Subvencia na náklady na prijaté úvery a pôžičky by sa mala poskytnúť ako nástroj, ktorý sa považuje za vhodný na zabezpečenie účinnosti podpory v rámci nástroja v zmysle článku 220 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
- (76) Ukrajina by mala mať možnosť požiadať o bonifikáciu úrokov a odpustenie administratívnych nákladov každý rok.
- (77) Finančné záväzky vyplývajúce z úverov podľa tohto nariadenia by odchyľne od článku 31 ods. 3 druhej vety nariadenia (EÚ) 2021/947 nemali byť podporované

zárukou pre vonkajšiu činnosť. Podpora vo forme úverov v rámci nástroja by mala predstavovať finančnú pomoc v zmysle článku 220 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046. Pri posudzovaní finančných rizík a rozpočtového krytia by sa na finančnú pomoc vo forme úverov v rámci nástroja, ako sa navrhuje zaručiť nad rámec stropov, nemali tvoriť žiadne rezervy a odchylny od článku 211 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 by sa nemala stanoviť žiadna miera tvorby rezerv.

- (78) Pri poskytovaní podpory Únie Ukrajine je dôležité zaručiť flexibilitu a programovateľnosť, ako aj stabilitu. Na tento účel by sa platby v rámci nástroja mali uskutočňovať podľa pevného štvrtročného harmonogramu v závislosti od dostupnosti finančných prostriedkov na základe žiadosti o platbu, ktorú predloží Ukrajina, a potom, ako Komisia overí uspokojivé splnenie príslušných podmienok. V prípade, že nejaká podmienka nie je splnená v súlade s orientačným harmonogramom stanoveným v rozhodnutí o schválení plánu, Komisia by mala od platby odpočítať sumu zodpovedajúcu danej podmienke. Vyplatenie zodpovedajúcich zadržaných prostriedkov by sa mohlo uskutočniť počas nasledujúcej platobnej lehoty a do dvanástich mesiacov od pôvodnej lehoty stanovenej v orientačnom harmonograme za predpokladu, že boli splnené podmienky.
- (79) S cieľom zabezpečiť, aby Ukrajina mala prístup k dostatočným finančným prostriedkom na uspokojenie svojich potrieb v oblasti makrofinančnej stability a na začatie obnovy, rekonštrukcie a modernizácie krajiny, by Ukrajina mala mať prístup k 7 % nenávratnej finančnej podpory a úveru vo forme predbežného financovania v závislosti od dostupnosti finančných prostriedkov a splnenia základnej podmienky podpory pre Ukrajinu v rámci nástroja.
- (80) Odchylny od článku 116 ods. 2 a 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 je vhodné stanoviť začiatok lehoty na platbu, ktorým je deň oznámenia rozhodnutia o povolení vyplatenia platby Ukrajine, a vylúčiť platbu úrokov z omeškania zo strany Komisie Ukrajine.
- (81) Dôležitou požiadavkou podpory Únie je transparentnosť pri vykonávaní nástroja. Ukrajina by mala dvakrát ročne zverejniť údaje o osobách a subjektoch, ktoré dostávajú finančné prostriedky presahujúce sumu 500 000 EUR na realizáciu reforiem a investícií uvedených v Pláne pre Ukrajinu. Informácie by sa nemali zverejňovať, ak ich zverejnenie predstavuje riziko ohrozenia práv a slobôd dotknutých osôb alebo subjektov alebo vážne poškodenie obchodných záujmov príjemcov. Rámcová dohoda by mala obsahovať presné pravidlá a časový rámec zberu údajov Ukrajinou a prístupu Komisie a úradu OLAF, a to aj pokiaľ ide o formát informácií.
- (82) V rámci piliera II nástroja by sa mal vytvoriť investičný rámec zameraný na podporu investícií do obnovy a rekonštrukcie, ktoré realizujú spoločnosti súkromného sektora, obce, štátom vlastnené podniky alebo iné subjekty. Investičný rámec pre Ukrajinu by sa mal zaoberať prioritami stanovenými v Pláne pre Ukrajinu a podporovať jeho ciele a vykonávanie. Do riadenia investičného rámca pre Ukrajinu by mali byť zapojené ukrajinské orgány.
- (83) Investičný rámec by mal predstavovať integrovaný finančný balík, ktorý by poskytoval kapacitu financovania vo forme finančných nástrojov, rozpočtových záruk a operácií kombinovaného financovania na Ukrajine. Podpora na základe investičného rámca pre Ukrajinu by sa mala realizovať v nepriamom riadení, najmä s využitím finančných a technických kapacít medzinárodných finančných inštitúcií a európskych rozvojových finančných inštitúcií vrátane ich účasti na riziku spojenom s investíciami z ich vlastných zdrojov. Vzhľadom na rozsah investícií do obnovy a rekonštrukcie na

Ukrajine, ktoré si budú vyžadovať rozdelenie rizika, je potrebné, aby Únia vytvorila osobitnú záručnú kapacitu, tzv. Záruku pre Ukrajinu. Operácie, na ktoré sa vzťahuje Záruka pre Ukrajinu, sa budú vykonávať v súlade s článkom 208 ods. 4 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046. Agentúry pre vývozné úvery a iné finančné inštitúcie poskytujúce podporu na uľahčenie obchodu môžu pôsobiť ako finanční sprostredkovatelia. Pri vykonávaní a riadení Záruky pre Ukrajinu by Komisia mala zabezpečiť úzku koordináciu s podporou vykonávanou v rámci Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj plus zriadeného podľa nariadenia (EÚ) 2021/947.

- (84) Flexibilita podpory v rámci nástroja by sa mala zvýšiť poskytnutím pružného vykonávania Záruky pre Ukrajinu, ktorá by sa mohla poskytovať postupne. Je vhodné odchyliť sa od článku 211 ods. 2 druhého pododseku druhej vety nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 s cieľom umožniť, aby sa tvorba rezerv do 31. decembra 2027 rovnala výške rezerv zodpovedajúcej poskytnutej záruke namiesto výšky globálnej rezervy. V rámci odchýlky by mala byť možná aj postupná tvorba rezerv, ktorá by odrážala pokrok pri výbere a vykonávaní finančných a investičných operácií podporujúcich cieľ nástroja, namiesto toho, aby odrážala finančný výkaz uvedený v článku 211 ods. 2 druhom pododseku druhej vety nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
- (85) V záujme efektívneho využívania finančných prostriedkov v rámci tohto piliera by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o zmenu miery tvorby rezerv na Záruku pre Ukrajinu. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov. Pri príprave a vypracúvaní delegovaných aktov by Komisia mala zabezpečiť, aby sa príslušné dokumenty súčasne, vo vhodnom čase a vhodným spôsobom postúpili Európskemu parlamentu a Rade.
- (86) V rámci piliera III nástroja by sa podpora mala zameriavať najmä na postupné zosúladzovanie s pravidlami, normami, politikami a postupmi Únie (ďalej len „*acquis*“) v záujme budúceho členstva v Únii, čím sa prispeje k vykonávaniu Plánu pre Ukrajinu. V tomto procese by sa mali zohľadniť aj príslušné odporúčania medzinárodných orgánov, ako je Rada Európy a Benátska komisia. Podpora by sa mala zamerať aj na posilnenie zainteresovaných strán vrátane sociálnych partnerov, organizácií občianskej spoločnosti a kapacít miestnych orgánov.
- (87) V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2018/1046, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 883/2013 a nariadeniami Rady (ES, Euratom) č. 2988/95, (Euratom, ES) č. 2185/96 a (EÚ) 2017/1939 majú byť finančné záujmy Únie chránené primeranými opatreniami vrátane opatrení týkajúcich sa prevencie, odhaľovania, nápravy a vyšetrovania nezrovnalostí, podvodov, korupcie, konfliktu záujmov, dvojitého financovania a vymáhania stratených, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov.
- (88) Konkrétne by Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) mal mať možnosť vykonávať v súlade s nariadeniami (Euratom, ES) č. 2185/96 a (EÚ, Euratom) č. 883/2013 administratívne zisťovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste s cieľom zistiť, či nedošlo k podvodu, ku korupcii alebo k akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie.
- (89) V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2018/1046 by sa mali poskytnúť potrebné práva a prístup Komisii, úradu OLAF, Európskemu dvoru audítorov a prípadne Európskej prokuratúre (EPPO), ak je to relevantné, a to aj od tretích strán zapojených do

implementácie finančných prostriedkov Únie. Ukrajina by mala Komisii nahlásiť aj nezrovnalosti týkajúce sa využívania finančných prostriedkov.

- (90) Posilnenie systémov vnútornej kontroly, boj proti korupcii, podpora transparentnosti, dobrej správy a efektívneho riadenia verejných financií sú pre Ukrajinu dôležitými prioritami reforiem, ktoré by sa mali nástrojom podporovať.
- (91) Komisia by mala zabezpečiť účinnú ochranu finančných záujmov Únie v rámci nástroja. Na tento účel by sa mala zriadiť nezávislá Rada audítorov, ktorá by Komisii poskytovala informácie o prípadnom nesprávnom hospodárení s finančnými prostriedkami. Tieto informácie by sa mali sprístupniť úradu OLAF a prípadne príslušným ukrajinským orgánom. Komisia by mala byť oprávnená s pomocou delegácie Únie vykonávať kontroly toho, ako Ukrajina využíva finančné prostriedky počas celého životného cyklu projektu. Rada audítorov by mala zabezpečiť pravidelný dialóg a spoluprácu s Európskym dvorom audítorov.
- (92) Hoci je za zabezpečenie toho, že sa nástroj vykonáva v súlade s platnými normami pri zohľadnení zásady proporcionality a osobitných podmienok, za ktorých bude nástroj fungovať, v prvom rade zodpovedná Ukrajina, Komisia by mala byť schopná získať od Ukrajiny v tomto ohľade dostatočné záruky. Na tento účel by sa Ukrajina mala v pláne zaviazat', že zlepši svoj súčasný systém riadenia a kontroly a nahradí nesprávne použité sumy. Ukrajina by mala zaviesť systém monitorovania, ktorý by sa premietol do výročnej správy o pokroku. Ukrajina by mala zhromažďovať údaje a informácie umožňujúce prevenciu, odhaľovanie a nápravu nezrovnalostí, podvodov, korupcie a konfliktov záujmov v súvislosti s opatreniami podporovanými z nástroja. V rámcovej dohode a v dohodách o financovaní a o úvere by sa mali stanoviť povinnosti Ukrajiny zabezpečiť zhromažďovanie primeraných údajov o osobách a subjektoch, ktoré dostávajú finančné prostriedky na vykonávanie opatrení Plánu pre Ukrajinu, a prístup k týmto údajom.
- (93) Finančné záujmy Únie by mali byť chránené aj vtedy, keď sa finančné prostriedky implementujú v rámci priameho riadenia formou grantov a verejného obstarávania a nepriameho riadenia so subjektmi posudzovanými v rámci piliera, najmä v rámci pilierov II a III nástroja.
- (94) Na vykonávanie pomoci v rámci nástroja by sa mali prijať pracovné programy.
- (95) Mali by sa posilniť komunikačné kapacity Ukrajiny, aby sa zabezpečila existencia silných a slobodných pluralitných médií, ako aj verejná podpora a chápanie hodnôt Únie a výhod a povinností potenciálneho členstva v Únii. Zároveň by sa mala riešiť problematika dezinformácií. Mala by sa zabezpečiť aj viditeľnosť finančných prostriedkov Únie.
- (96) S cieľom zaistiť účinnú zodpovednosť a transparentnosť pri plnení rozpočtu Únie a zabezpečiť účinné posudzovanie pokroku smerom k dosahovaniu cieľov tohto nariadenia by Komisia mala zabezpečiť, aby boli zavedené jasné mechanizmy monitorovania a hodnotenia.
- (97) Komisia by mala každoročne hodnotiť vykonávanie podpory v rámci Nástroja pre Ukrajinu. Mala by umožniť, aby mal výbor zriadený týmto nariadením k dispozícii primerané informácie na pomoc Komisii. V záujme účinného monitorovania vykonávania by Ukrajina mala raz ročne podať výročnú správu o pokroku pri vykonávaní. Takéto správy vypracované vládou by sa mali primerane zohľadniť v Pláne pre Ukrajinu. Na príjemcov finančných prostriedkov Únie realizovaných

v rámci piliera II a III nástroja by sa mali vzťahovať primerané požiadavky na podávanie správ.

- (98) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011²¹.
- (99) Komisia v prípade potreby náležite zohľadní rozhodnutie Rady 2010/427/EÚ a úlohu ESVČ, a to najmä pri monitorovaní plnenia základnej podmienky podpory Únie, pri posudzovaní Plánu pre Ukrajinu a pri získavaní poradenstva o investičnom rámci pre Ukrajinu.
- (100) Keďže ciele tohto nariadenia nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale možno ich lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 ZEÚ. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (101) S cieľom zabezpečiť kontinuitu poskytovania podpory v príslušnej oblasti politiky by toto nariadenie z dôvodu naliehavosti malo nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy

1. Týmto nariadením sa zriaďuje Nástroj pre Ukrajinu (ďalej len „nástroj“).

Stanovujú sa v ňom ciele nástroja, jeho financovanie, rozpočet na roky 2024 – 2027, formy financovania z prostriedkov Únie v rámci tohto nástroja a pravidlá poskytovania takéhoto financovania.

2. Nástrojom sa poskytuje pomoc Ukrajine v rámci týchto troch pilierov:

- a) pilier I: finančná podpora, ktorá sa má poskytovať Ukrajine na realizáciu reforiem a investícií na vykonávanie Plánu pre Ukrajinu, ako aj na udržiavanie makrofinančnej stability krajiny, ako sa uvádza v kapitole III;
- b) pilier II: osobitný investičný rámec pre Ukrajinu na podporu investícií a na zabezpečenie prístupu k financovaniu, ako sa uvádza v kapitole IV;
- c) pilier III: technická pomoc a súvisiaca podpora Ukrajine pri navrhovaní a vykonávaní reforiem súvisiacich s pristúpením k EÚ a pri posilňovaní

²¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

administratívnych kapacít Ukrajiny, ako aj ďalšie príslušné činnosti, ako sa uvádza v kapitole V.

Článok 2 *Vymedzenie pojmov*

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „Rámcová dohoda“ je dohoda uzavretá medzi Komisiou a Ukrajinou, v ktorej sú stanovené zásady finančnej spolupráce medzi Ukrajinou a Komisiou podľa tohto nariadenia.
2. „Opatrenia“ sú reformy a investície v rámci Plánu pre Ukrajinu uvedené v kapitole III.
3. „Podmienky“ sú kvalitatívne alebo kvantitatívne kroky súvisiace so zabezpečením udržiavania hospodárskej a finančnej stability alebo súvisiace s realizáciou reforiem a investícií stanovených v Pláne pre Ukrajinu uvedenom v kapitole III.
4. „Operácia kombinovaného financovania“ je operácia podporovaná z rozpočtu Únie, ktorá kombinuje nesplatné formy podpory, splatné formy podpory alebo nesplatné aj splatné formy podpory z rozpočtu Únie so splatnými formami podpory od rozvojových alebo iných verejných finančných inštitúcií alebo od komerčných finančných inštitúcií a investorov.

Článok 3 *Ciele Nástroja pre Ukrajinu*

1. Všeobecným cieľom nástroja je podporovať Ukrajinu pri:
 - a) riešení sociálnych, hospodárskych a environmentálnych dôsledkov vojny, a tak prispievať k obnove, rekonštrukcii a modernizácii krajiny;
 - b) podpore sociálnej, hospodárskej a environmentálnej odolnosti a postupnej integrácie do hospodárstva a trhov Únie a sveta;
 - c) postupnom zosúladiovaní s pravidlami, normami, politikami a postupmi Únie (ďalej len „*acquis*“) v záujme budúceho členstva v Únii, čím sa prispeje k vzájomnej stabilite, bezpečnosti, mieru, prosperite a udržateľnosti.
2. Medzi špecifické ciele nástroja patrí:
 - a) pomoc pri zachovávaní makrofinančnej stability krajiny a zmierňovaní obmedzení týkajúcich sa vonkajšieho a vnútorného financovania Ukrajiny;
 - b) obnova a modernizácia infraštruktúry poškodené vojnou, ako je energetická infraštruktúra, vodovodné systémy, vnútorné a cezhraničné dopravné siete vrátane železníc, ciest, mostov a hraničných priechodov, a podpora modernej, zlepšenej a odolnej infraštruktúry; obnova kapacity na výrobu potravín; pomoc pri riešení sociálnych výziev vyplývajúcich z vojny vrátane pomoci pre špecifické skupiny, ako sú vojnoví veteráni, vnútorne vysídlené osoby, osamelí rodičia, osoby so zdravotným postihnutím, menšiny a iné zraniteľné osoby; príspevok k odminovaciemu úsiliu;
 - c) podpora prechodu na udržateľné a inkluzívne hospodárstvo a stabilné investičné prostredie; podpora integrácie Ukrajiny do jednotného trhu; oprava,

obnova a zlepšenie sociálnej infraštruktúry, ako je bývanie, zdravotnícke zariadenia, školy a inštitúcie vysokoškolského vzdelávania a výskumná infraštruktúra; posilnenie hospodárskeho a sociálneho rozvoja s osobitným dôrazom na ženy a mládež, a to aj kvalitným vzdelávaním, odbornou prípravou, rekvalifikáciou a zlepšovaním zručností a politikami zamestnanosti, a to aj pre výskumných pracovníkov; podpora kultúry a kultúrneho dedičstva; posilnenie strategických hospodárskych odvetví a podpora investícií a rozvoja súkromného sektora so zameraním na malé a stredné podniky (MSP) a inovácie, ako aj na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, akvakultúru a rybolov; reštrukturalizácia ukrajinských finančných trhov vrátane bankového sektora a kapitálových trhov; zvýšenie mobilizácie domácich príjmov; posilnenie schopnosti Ukrajiny obchodovať;

- d) ďalšie posilnenie právneho štátu, demokracie, dodržiavania ľudských práv a základných slobôd, a to aj podporou nezávislého súdnictva, posilnením bezpečnosti, boja proti podvodom, korupcii, organizovanej trestnej činnosti a praniu špinavých peňazí, daňovým únikom a daňovým podvodom; zabezpečenie súladu s medzinárodným právom; posilnenie slobody médií a akademickej slobody, ako aj priaznivého prostredia pre občiansku spoločnosť; podpora sociálneho dialógu; podpora nediskriminácie a tolerance, zabezpečenie a posilnenie dodržiavania práv osôb patriacich k menšinám a podpora rodovej rovnosti; posilnenie efektívnosti verejnej správy a podpora transparentnosti, štrukturálnych reforiem a dobrej správy vecí verejných na všetkých úrovniach vrátane oblastí riadenia verejných financií, verejného obstarávania a štátnej pomoci; podpora iniciatív a orgánov zapojených do podpory a presadzovania medzinárodnej spravodlivosti na Ukrajine;
- e) rozvoj a posilňovanie udržateľnej zelenej transformácie vo všetkých hospodárskych odvetviach vrátane prechodu na dekarbonizáciu hospodárstva; podpora digitálnej transformácie ako nástroja na zabezpečenie udržateľného rozvoja a inkluzívneho rastu;
- f) podpora decentralizácie a miestneho rozvoja.

Článok 4 *Všeobecné zásady*

1. Spolupráca v rámci nástroja sa zakladá na zásadách účinnosti rozvoja, ktoré zároveň podporuje, ak je to uplatniteľné, pri všetkých spôsoboch plnenia, pričom ide konkrétne o zodpovednosť Ukrajiny za rozvojové priority, zameranie sa na výsledky, inkluzívne rozvojové partnerstvá, transparentnosť a vzájomnú zodpovednosť. Spolupráca je založená na efektívnom a účinnom pridelovaní a využívaní zdrojov.
2. Podpora z nástroja dopĺňa podporu poskytovanú v rámci iných programov a nástrojov Únie. Činnosti oprávnené na financovanie podľa tohto nariadenia môžu získať podporu z iných programov a nástrojov Únie za predpokladu, že takáto podpora nepokrýva rovnaké náklady.
3. S cieľom podporiť komplementárnosť a efektívnosť svojej činnosti a iniciatívy Komisia a členské štáty spolupracujú a usilujú sa zabrániť duplicite medzi pomocou podľa tohto nariadenia a inou pomocou poskytovanou Úniou, členskými štátmi, tretími krajinami, multilaterálnymi a regionálnymi organizáciami a subjektmi, ako sú medzinárodné organizácie a príslušné medzinárodné finančné inštitúcie, agentúry a darcovia, ktorí nie sú členmi Únie, v súlade so zavedenými zásadami na posilnenie

operačnej koordinácie v oblasti vonkajšej pomoci, a to aj prostredníctvom posilnenej koordinácie s členskými štátmi na miestnej úrovni a prostredníctvom harmonizácie politik a postupov, najmä medzinárodných zásad o účinnosti rozvoja.

4. Pri činnostiach v rámci nástroja sa zohľadňuje zmiernovanie zmeny klímy a adaptácia na ňu, ochrana životného prostredia, ľudské práva, demokracia, rodová rovnosť a prípadne znižovanie rizika katastrof a podporuje sa pokrok smerom k cieľom udržateľného rozvoja, pričom sa podporujú integrované akcie, ktoré môžu vytvárať súvisiace prínosy a koherentným spôsobom plniť viaceré ciele. Mali by sa vyhýbať uviaznutým aktívam a mali by sa riadiť zásadami „neškodiť“ a „nikoho neopomenúť“, ako aj prístupom k integrácii udržateľnosti, ktorý je základom Európskej zelenej dohody.
5. Nástrojom sa nepodporujú činnosti alebo opatrenia, ktoré sú nezlučiteľné s ukrajinským národným energetickým a klimatickým plánom, ak je k dispozícii, či s vnútroštátne stanoveným príspevkom Ukrajiny podľa Parížskej dohody alebo ktoré podporujú investície do fosílnych palív či spôsobujú významné nepriaznivé účinky na životné prostredie alebo klímu, pokiaľ takéto činnosti alebo opatrenia nie sú nevyhnutne potrebné na dosiahnutie cieľov nástroja, pričom sa zohľadňuje potreba obnovy a modernizácie infraštruktúry poškodenej vojnou odolným spôsobom, a, ak je to relevantné, pokiaľ nie sú sprevádzané vhodnými opatreniami na predchádzanie týmto účinkom, ich prevenciu alebo zníženie, a ak je to možné, aj ich kompenzáciu.
6. V súlade so zásadou inkluzívneho partnerstva sa Komisia v prípade potreby usiluje zabezpečiť, aby príslušné zainteresované strany vrátane miestnych a regionálnych orgánov, sociálnych partnerov a organizácií občianskej spoločnosti boli riadne konzultované a mali včasný prístup k príslušným informáciám, aby sa mohli zmysluplne zapojiť do navrhovania a vykonávania činností oprávnených na financovanie v rámci tohto nástroja a do súvisiacich procesov monitorovania. Komisia podporuje najmä zapojenie regionálnych, miestnych, mestských a iných orgánov verejnej moci v súlade so zásadou viacúrovňového riadenia a s prihliadnutím na prístup zdola nahor. Komisia podporuje koordináciu medzi relevantnými zainteresovanými stranami.
7. Komisia v spolupráci s členskými štátmi a Ukrajinou prispieva k plneniu záväzkov Únie týkajúcich sa zvýšenej transparentnosti a zodpovednosti pri poskytovaní pomoci, a to aj podporovaním vykonávania a posilňovania systémov vnútornej kontroly a politik boja proti podvodom a sprístupňovaním informácií o objeme a prideľovaní pomoci prostredníctvom webových databáz, a zabezpečuje, aby boli údaje porovnateľné a ľahko dostupné a dali sa jednoducho vymieňať a zverejňovať.

Článok 5

Základná podmienka podpory Únie

1. Základnou podmienkou podpory pre Ukrajinu v rámci tohto nástroja je, že Ukrajina bude naďalej udržiavať a rešpektovať účinné demokratické mechanizmy, vrátane pluralitného parlamentného systému a zásad právneho štátu, a zaručí dodržiavanie ľudských práv vrátane práv osôb, ktoré patria k menšinám.
2. Komisia monitoruje plnenie základnej podmienky uvedenej v odseku 1 pred vyplatením prostriedkov Ukrajine v rámci nástroja a počas celého obdobia podpory poskytovanej v rámci nástroja, pričom náležite zohľadňuje pravidelnú správu Komisie o rozšírení. Komisia môže prijať rozhodnutie so záverom, že táto základná podmienka nie je splnená, a najmä pozastaviť platby uvedené v článku 25 bez

ohľadu na splnenie podmienok uvedených v článku 15 ods. 2. Komisia vo svojom posúdení zohľadní aj situáciu na Ukrajine a dôsledky uplatňovania stanného práva v tejto krajine.

KAPITOLA II

Financovanie a vykonávanie

Článok 6

Rozpočet

1. Zdroje na vykonávanie Nástroja pre Ukrajinu sú k dispozícii v súlade s článkom 10b nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 s týmto orientačným rozdelením:
 - a) 78 % vo forme nenávratnej finančnej podpory podľa kapitoly III tohto nariadenia;
 - b) 16 % na výdavky podľa kapitoly IV;
 - c) 5 % na výdavky podľa kapitoly V;
 - d) do výšky 1 % na výdavky podľa odseku 5 tohto článku.
2. Finančná podpora podľa kapitoly III vo forme úveru je k dispozícii do výšky 50 000 000 000 EUR na obdobie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2027.

V celkovej sume vyplatených úverov sa zohľadňujú sumy poskytnuté podľa odseku 1 a suma uvedená v odseku 3.
3. Súčet zdrojov sprístupnených podľa odsekov 1 a 2 nepresiahne v období 2024 až 2027 sumu 50 000 000 000 EUR.
4. Dodatočné príspevky na financovanie podpory uvedenej v odseku 1 sa môžu poskytovať v súlade s článkom 7.
5. Zdroje uvedené v odseku 1 písm. d) a v odseku 4 sa môžu použiť na technickú a administratívnu pomoc pri vykonávaní nástroja, ako sú prípravné akcie, monitorovanie, kontrola, audit a hodnotiace činnosti, ktoré sú potrebné na riadenie nástroja a dosiahnutie jeho cieľov, najmä na štúdie, stretnutia odborníkov, konzultácie s ukrajinskými orgánmi, konferencie, konzultácie so zainteresovanými stranami, informačné a komunikačné činnosti vrátane inkluzívnych osvetových akcií a podnikovej komunikácie o politických prioritách Únie, pokiaľ súvisia s cieľmi tohto nariadenia, na výdavky spojené so sieťami IT zameranými na spracovanie a výmenu informácií, na podnikové nástroje informačných technológií a na všetky ostatné výdavky na technickú a administratívnu pomoc, ktoré vznikli Komisii v súvislosti s riadením nástroja a nákladmi naň v ústredí a v delegáciách Únie. Výdavky môžu pokrývať aj náklady na iné podporné činnosti, ako je kontrola kvality a monitorovanie projektov na mieste, a náklady na partnerské poradenstvo a expertov na účely vyhodnotenia a realizácie reforiem a implementácie investícií.

Článok 7

Dodatočné finančné zdroje pre nástroj

1. Dodatočné finančné príspevky do nástroja môžu poskytnúť členské štáty, tretie krajiny, medzinárodné organizácie, medzinárodné finančné inštitúcie alebo iné zdroje. Takéto príspevky predstavujú vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 2 písm. a) bodu ii), písm. d) a písm. e) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.

Dodatočné sumy získané ako vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 podľa príslušných právnych aktov Únie v súvislosti s reštriktívnymi opatreniami vzhľadom na kroky Ruska destabilizujúce situáciu na Ukrajine sa pripočítajú k zdrojom uvedeným v článku 6.

2. Príspevky uvedené v odseku 1 sa vykonávajú v súlade s rovnakými pravidlami a podmienkami ako suma uvedená v článku 6 ods. 1.
3. Príspevky na Záruku pre Ukrajinu a na finančné nástroje podľa kapitoly IV sa poskytujú v súlade s článkom 28.

Článok 8

Implementácia a formy financovania z prostriedkov Únie

1. Nástroj sa vykonáva v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2018/1046, a to buď v priamom riadení, alebo v nepriamom riadení s ktorýmkoľvek zo subjektov uvedených v článku 62 prvom pododseku písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
2. Finančné prostriedky Únie sa môžu poskytovať v ktorejkoľvek z foriem stanovených v nariadení (EÚ, Euratom) 2018/1046, najmä formou grantov, cien, verejného obstarávania, rozpočtovej podpory, finančných nástrojov, rozpočtových záruk, operácií kombinovaného financovania a finančnej pomoci.
3. Finančné nástroje, rozpočtové záruky a operácie kombinovaného financovania kombinujúce podporu z finančných nástrojov alebo rozpočtových záruk v rámci nástroja sa vykonávajú v súlade so zásadami stanovenými v hlave X, a najmä v článku 208 a článku 209 ods. 1, 2 a 4 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046. V závislosti od požadovanej prevádzkovej a finančnej kapacity môže byť protistranou rozpočtovej záruky alebo povereným subjektom vykonávajúcim finančné nástroje Európska investičná banka alebo Európsky investičný fond, multilaterálna európska finančná inštitúcia, napríklad Európska banka pre obnovu a rozvoj, alebo bilaterálna európska finančná inštitúcia, ako sú napríklad rozvojové banky. Ak je to možné, vykonávanie finančných nástrojov, rozpočtových záruk a operácií kombinovaného financovania v rámci nástroja sa doplní ďalšími formami finančnej podpory buď od členských štátov, alebo od tretích strán.

Článok 9

Rámcová dohoda

1. Komisia uzavrie s Ukrajinou rámcovú dohodu o vykonávaní nástroja, v ktorej sa stanovia osobitné opatrenia na riadenie, kontrolu, dohľad, monitorovanie, hodnotenie, podávanie správ a audit finančných prostriedkov v rámci nástroja, ako aj na prevenciu, vyšetrovanie a nápravu nezrovnalostí, podvodov, korupcie a konfliktov záujmov. Rámcovú dohodu dopĺňajú dohody o financovaní v súlade s článkom 10

a dohody o úvere v súlade s článkom 21, v ktorých sa stanovujú osobitné ustanovenia pre riadenie a vykonávanie financovania v rámci nástroja.

2. S výnimkou preklenovacieho financovania uvedeného v článku 24 sa financovanie poskytne Ukrajine až po nadobudnutí platnosti rámcovej dohody a príslušných dohôd o financovaní a o úvere.
3. Rámcová dohoda, dohody o financovaní a dohoda o úvere uzavreté s Ukrajinou ako celok, ako aj zmluvy a dohody podpísané s osobami alebo subjektmi, ktoré dostávajú finančné prostriedky Únie, zabezpečujú plnenie povinností stanovených v článku 129 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
4. Rámcová dohoda obsahuje predovšetkým podrobné ustanovenia týkajúce sa najmä:
 - a) záväzku Ukrajiny dosiahnuť pokrok smerom k účinnejším a efektívnejším systémom kontroly a posilniť boj proti praniu špinavých peňazí, financovaniu terorizmu, vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, daňovým podvodom alebo daňovým únikom;
 - b) činností súvisiacich s kontrolou, dohľadom, monitorovaním, hodnotením, podávaním správ a auditom finančných prostriedkov Únie v rámci nástroja, ako aj vyšetrovaní, opatrení proti podvodom a spolupráce;
 - c) požiadaviek na kontrolu uvoľňovania finančných prostriedkov Ukrajine;
 - d) pravidiel v oblasti daní, ciel a poplatkov v súlade s článkom 27 ods. 9 a 10 nariadenia (EÚ) 2021/947;
 - e) uznania zodpovednosti Rady audítorov uvedenej v článku 34 a spôsobov spolupráce Ukrajiny s ňou;
 - f) povinnosti osôb alebo subjektov, ktoré využívajú finančné prostriedky Únie v rámci nástroja, bezodkladne informovať Radu audítorov, Komisiu a OLAF o podozreniach alebo skutočných prípadoch nezrovnalostí, podvodov, korupcie a konfliktu záujmov a o následných opatreniach;
 - g) práva Komisie monitorovať činnosti v rámci nástroja vykonávané ukrajinskými orgánmi počas celého projektového cyklu, vrátane, okrem iného, postupov výberu projektov a udeľovania zákaziek, a to aj v rámci verejného obstarávania, zúčastňovať sa na nich podľa potreby ako pozorovateľ a predkladať odporúčania na zlepšenie týchto činností a záväzku ukrajinských orgánov vynaložiť maximálne úsilie na vykonávanie týchto odporúčaní Komisie a podávať správy o ich vykonávaní;
 - h) povinností uvedených v článku 33 ods. 2 vrátane presných pravidiel a časového rámca zberu údajov Ukrajinou a prístupu Komisie a úradu OLAF;
 - i) povinnosti Ukrajiny elektronicky zasielať Komisii údaje uvedené v článku 26;
 - j) postupu na zabezpečenie toho, aby sa žiadosti o vyplatenie úverovej podpory pohybovali v rámci dostupnej sumy úveru pri zohľadnení článku 6 ods. 2.

Článok 10

Dohody o financovaní

1. Dohody o financovaní sa uzatvoria pre kapitoly III a V. Stanovia sa v nich zodpovednosti a povinnosti Ukrajiny pri využívaní finančných prostriedkov Únie vrátane povinností stanovených v článku 129 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.

Stanovia sa v nich aj podmienky na vyplatenie nenávratnej finančnej podpory, a to aj v súvislosti so systémami vnútornej kontroly, ako sa uvádza v článku 9 ods. 4 písm. a) a c). V dohodách o financovaní sa stanovia aj práva a povinnosti Únie.

2. Dohody o financovaní obsahujú pravidlá podávania správ Komisii o tom, ako sa činnosti vykonávajú a či sú splnené podmienky uvedené v článku 15 ods. 2.

Článok 11

Pravidlá oprávnenosti osôb a subjektov, pôvod dodávok a materiálov a obmedzenia v rámci nástroja

1. Účasť na postupoch verejného obstarávania, udeľovania grantov a cien v súvislosti s činnosťami financovanými podľa tohto nástroja je otvorená pre medzinárodné a regionálne organizácie a pre všetky fyzické osoby, ktoré sú štátnymi príslušníkmi týchto krajín, ako aj právnické osoby, ktoré sú skutočne usadené v týchto krajinách:
 - a) členské štáty, Ukrajina, zmluvné strany Dohody o Európskom hospodárskom priestore a krajiny, na ktoré sa vzťahuje príloha I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 a príloha I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1529²²;
 - b) krajiny, ktorým Komisia umožnila recipročný prístup k vonkajšej pomoci na Ukrajinu.
2. Recipročný prístup uvedený v odseku 1 písm. b) sa môže udeliť na obmedzené obdobie v trvaní aspoň jedného roka, keď krajina udelí oprávnenosť subjektom z Únie a z krajín oprávnených podľa tohto nástroja na základe rovnakých podmienok.

O recipročnom prístupe rozhoduje Komisia po konzultácii s Ukrajinou.
3. Všetky dodávky a materiály financované a obstarané v rámci tohto nástroja musia pochádzať z ktorejkoľvek krajiny uvedenej v odseku 1 písm. a) a b), a to s výnimkou prípadov, keď dodávky a materiály nemožno získať za primeraných podmienok v žiadnej z uvedených krajín. Okrem toho sa uplatňujú pravidlá týkajúce sa obmedzení uvedené v odseku 7.
4. Pravidlá oprávnenosti stanovené v tomto článku sa neuplatňujú na fyzické osoby, ktoré sú zamestnané oprávnenými dodávateľmi, prípadne subdodávateľmi, alebo ktoré majú s nimi zákonne uzavreté iné zmluvy, a nepredstavujú pre ne obmedzenia na základe štátnej príslušnosti s výnimkou prípadov, keď sú obmedzenia týkajúce sa štátnej príslušnosti založené na pravidlách stanovených v odseku 7.
5. V prípade akcií spolufinancovaných subjektom alebo akcií, ktorých plnenie prebieha v rámci priameho alebo nepriameho riadenia spolu so subjektmi uvedenými v článku 62 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046, alebo akcií plnených ukrajinskými subjektmi podľa kapitoly III tohto nariadenia sa okrem pravidiel stanovených v tomto článku uplatňujú aj pravidlá oprávnenosti týchto subjektov alebo Ukrajiny vrátane prípadných obmedzení stanovených v odseku 7 tohto článku a náležite zohľadnených v dohodách o financovaní a zmluvných dokumentoch podpísaných s týmito subjektmi.

²² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1529 z 15. septembra 2021, ktorým sa zriaďuje nástroj predvstupovej pomoci (IPA III) (Ú. v. EÚ L 330, 20.9.2021, s. 1).

6. Ak sa dodatočné príspevky poskytujú prostredníctvom vonkajších pripísaných príjmov v súlade s článkom 7, uplatňujú sa pravidlá oprávnenosti dohodnuté s osobou poskytujúcou dodatočný príspevok a pravidlá týkajúce sa obmedzení stanovené v odseku 7 tohto článku.
7. Pravidlá oprávnenosti a pôvod dodávok a materiálov uvedených v odsekoch 1 a 3 a štátna príslušnosť fyzických osôb v zmysle odseku 4 môžu byť obmedzené, pokiaľ ide o štátnu príslušnosť, geografické umiestnenie alebo povahu právnických osôb, ktoré sa zúčastňujú na postupoch obstarávania, ako aj vzhľadom na geografický pôvod dodávok a materiálov v týchto prípadoch:
 - a) ak sa takéto obmedzenia vyžadujú z dôvodu osobitnej povahy a/alebo cieľov činnosti alebo osobitného postupu udeľovania zákazky a/alebo ak sú tieto obmedzenia potrebné na účinné vykonávanie akcie;
 - b) ak akcia alebo osobitné postupy udeľovania zákaziek ovplyvňujú bezpečnosť alebo verejný poriadok, najmä pokiaľ ide o strategické aktíva a záujmy Únie, jej členských štátov alebo Ukrajiny vrátane ochrany integrity digitálnej infraštruktúry, komunikačných a informačných systémov a súvisiacich dodávateľských reťazcov.
8. Žiadatelia a uchádzači z neoprávnených krajín, ktorí predkladajú ponuky, môžu byť akceptovaní ako oprávnení v prípade naliehavosti alebo vtedy, keď služby na trhoch príslušných krajín alebo území nie sú k dispozícii, alebo v iných náležite odôvodnených prípadoch, v ktorých by uplatňovanie pravidiel oprávnenosti znemožnilo alebo nesmierne sťažilo realizáciu akcie.

Článok 12

Prenosy, ročné splátky, viazané rozpočtové prostriedky, prebytky z rozpočtovej záruky, vrátené platby a príjmy z finančných nástrojov

1. Odchylné od článku 12 ods. 4 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 sa nevyužíte viazané a platobné rozpočtové prostriedky v rámci nástroja automaticky prenášajú a môžu sa viazať a použiť do 31. decembra nasledujúceho rozpočtového roka. Prenesená suma sa použije v nasledujúcom rozpočtovom roku ako prvá.
2. Komisia informuje Európsky parlament a Radu o prenesených viazaných rozpočtových prostriedkoch v súlade s článkom 12 ods. 6 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
3. Odchylné od článku 15 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 o opätovnom sprístupnení rozpočtových prostriedkov sa v pôvodnom rozpočtovom riadku znovu sprístupnia viazané rozpočtové prostriedky zodpovedajúce sume rozpočtových prostriedkov, ktorých viazanosť bola v dôsledku úplného alebo čiastočného nevykonania akcie v rámci nástroja zrušená.
4. Odchylné od článku 209 ods. 3 prvého, druhého a štvrtého pododseku nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 predstavujú všetky príjmy a vrátené platby z finančných nástrojov zriadených podľa tohto nariadenia pre nástroj alebo jeho nástupnícky program vnútorné pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
5. Odchylné od článku 213 ods. 4 písm. a) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 predstavuje akýkoľvek prebytok rezerv na Záruku pre Ukrajinu pre nástroj alebo jeho

nástupnícky program vnútorné pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.

6. Rozpočtové záväzky, ktoré sa vzťahujú na akcie trvajúce viac ako jeden rozpočtový rok, sa môžu rozdeliť na ročné splátky počas viacerých rokov v súlade s článkom 112 ods. 2 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.

Na akcie uvedené v prvom pododseku tohto odseku sa nevzťahuje článok 114 ods. 2 tretí pododsek nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.

Článok 13

Výnimočné financovanie

1. Za riadne odôvodnených mimoriadnych okolností, najmä ak výrazné zhoršenie vojnovnej situácie znemožní Ukrajine plniť podmienky týkajúce sa foriem podpory podľa tohto nariadenia, možno Ukrajine prostredníctvom nástroja poskytnúť výnimočné financovanie na zachovanie jej makrofinančnej stability a na podporu dosiahnutia cieľov uvedených v článku 3. Takéto výnimočné financovanie sa zastaví, len čo bude splnenie podmienok opäť možné.
2. Na účely odseku 1 platí, že ak Komisia zistí, že Ukrajina nedokáže plniť podmienky týkajúce sa foriem podpory podľa tohto nariadenia z dôvodu takýchto riadne odôvodnených mimoriadnych okolností, môže Rade predložiť návrh vykonávacieho rozhodnutia, ktorým sa Ukrajine poskytne výnimočné financovanie v rámci nástroja.
3. Výnimočné financovanie je v každom prípade podmienené základnou podmienkou podľa článku 5 a je financované zo zdrojov uvedených v článku 6 ods. 1 písm. a) a článku 6 ods. 2.

KAPITOLA III

Pilier I: Plán pre Ukrajinu

Článok 14

Vzťah Plánu pre Ukrajinu k pilierom nástroja

1. V Pláne pre Ukrajinu (ďalej len „plán“) sa stanovuje všeobecný rámec na dosiahnutie cieľov stanovených v článku 3.
2. Plán pre Ukrajinu predstavuje základ pre podporu poskytovanú v rámci piliera I nástroja, ako sa stanovuje v článku 1 ods. 2 písm. a) a ako sa uvádza v tejto kapitole. Slúži aj na usmernenie podpory, ktorá sa má poskytovať v rámci pilierov II a III nástroja uvedených v kapitolách IV a V.

Článok 15

Zásady financovania v rámci Plánu pre Ukrajinu

1. V Pláne pre Ukrajinu sa stanovuje reformný a investičný program Ukrajiny, prostredníctvom ktorého sa majú dosiahnuť všeobecné a špecifické ciele uvedené v článku 3 a ktorý je integrovaný v rámci hospodárskej a fiškálnej politiky. Plán obsahuje opatrenia na vykonávanie reforiem a verejných investícií prostredníctvom

komplexného a koherentného balíka, ktorý môže zahŕňať aj verejné systémy zamerané na stimulovanie súkromných investícií.

2. Nástrojom sa poskytnú finančné prostriedky podľa tejto kapitoly za predpokladu uspokojivého splnenia podmienok vyplývajúcich z plánu, ktoré budú mať podobu kvalitatívnych alebo kvantitatívnych krokov. Tieto podmienky odrážajú rôzne ciele nástroja, ako sú vymedzené v článku 3, a zahŕňajú podmienky týkajúce sa základných požiadaviek, ako je zachovanie hospodárskej a finančnej stability, dohľad nad rozpočtom a riadenie verejných financií, ako aj podmienky týkajúce sa realizácie reforiem a investícií stanovených v pláne.
3. V rámci podmienok uvedených v odseku 2 sa zohľadňujú sumy uvedené v článku 6 ods. 1 písm. a) a článku 6 ods. 2, ale aj príslušné príspevky podľa odseku 4 uvedeného článku.
4. Opatrenia, ktoré sa začali od 1. januára 2023, sú oprávnené za predpokladu, že spĺňajú požiadavky stanovené v tomto nariadení.
5. Plán pre Ukrajinu musí byť v súlade s reformnými prioritami stanovenými v súvislosti s cestou Ukrajiny k pristúpeniu k EÚ, ako sa uvádza v stanovisku Komisie a v analytickej správe, a s dohodou o pridružení vrátane prehĺbenej a komplexnej dohody o voľnom obchode. Musí byť takisto v súlade s vnútroštátne stanoveným príspevkom Ukrajiny podľa Parížskej dohody, prípadne s národným energetickým a klimatickým plánom.
6. V Pláne pre Ukrajinu sa musia dodržiavať všeobecné zásady stanovené v článku 4.

Článok 16

Obsah Plánu pre Ukrajinu

1. Aby Ukrajina získala podporu v rámci nástroja, predloží Komisii Plán pre Ukrajinu.
2. Plán pre Ukrajinu musí obsahovať najmä tieto prvky, ktoré musia byť náležité odôvodnené a podložené:
 - a) opatrenia, ktoré predstavujú súdržnú, komplexnú a primerane vyváženú reakciu na ciele stanovené v článku 3, a to vrátane štrukturálnych reforiem a opatrení na podporu zbližovania s Úniou, ako aj opatrenia uvedené v článku 15 ods. 2, aby plán ako celok zvýšil mieru rastu ukrajinského hospodárstva;
 - b) vysvetlenie, ako je plán zosúladený so zásadami, plánmi a programami uvedenými v článku 15 ods. 5;
 - c) v prípade reforiem a investícií orientačný harmonogram a predpokladané kvalitatívne a kvantitatívne kroky, ktoré sa majú vykonať do 31. decembra 2027;
 - d) opatrenia na účinné monitorovanie, podávanie správ a hodnotenie Plánu pre Ukrajinu zo strany Ukrajiny vrátane navrhovaných kvalitatívnych a kvantitatívnych krokov a súvisiacich ukazovateľov;
 - e) vysvetlenie, ako plán zodpovedá potrebám obnovy, rekonštrukcie a modernizácie, ktoré sú dôsledkom vojny v ukrajinských regiónoch a obciach, a či sa ním teda zlepšuje ich hospodársky, sociálny, environmentálny a územný rozvoj, podporuje reforma decentralizácie na celej Ukrajine a približovanie sa k normám Únie; vysvetlenie metodiky a procesov používaných pri výbere a realizácii projektov a objasnenie mechanizmov, ktorých úlohou je zapojiť

orgány na nižšej ako celoštátnej úrovni, najmä obce, do rozhodovania o využívaní podpory v procese rekonštrukcie na miestnej úrovni; metodika používaná na sledovanie súvisiacich výdavkov a vysvetlenie, ako sa plánom zabezpečí, aby projekty rekonštrukcie, ktoré budú vyberať a vykonávať takéto orgány na nižšej ako celoštátnej úrovni, predstavovali primerane významnú časť podpory;

- f) v rámci prípravy a prípadne aj vykonávania Plánu pre Ukrajinu zhrnutie procesu konzultácií, ktoré sa uskutočňujú v súlade s vnútroštátnym právnym rámcom, a to s príslušnými zainteresovanými stranami vrátane miestnych a regionálnych orgánov, sociálnych partnerov a organizácií občianskej spoločnosti, ako aj spôsob, akým sú príspevky zainteresovaných strán zohľadnené v Pláne pre Ukrajinu;
 - g) vysvetlenie očakávaného rozsahu, v akom majú opatrenia v rámci plánu prispieť k cieľom v oblasti klímy a životného prostredia;
 - h) vysvetlenie ukrajinského systému na účinnú prevenciu, odhaľovanie a nápravu nezrovnalostí, podvodov, korupcie a konfliktov záujmov pri využívaní finančných prostriedkov poskytnutých v rámci nástroja, ako aj vysvetlenie opatrení, ktorými sa má brániť dvojitému financovaniu z nástroja a iných programov Únie alebo od darcov;
 - i) akékoľvek iné relevantné informácie.
3. Plán pre Ukrajinu je založený na výsledkoch a obsahuje ukazovatele hodnotenia pokroku pri dosahovaní všeobecných a špecifických cieľov uvedených v článku 3.

Článok 17

Príprava a predloženie Plánu pre Ukrajinu

1. Plán pre Ukrajinu pripravuje Ukrajina. Ukrajina sa vynasnaží predložiť plán Komisii do dvoch mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. Ukrajina môže Komisii predložiť návrh plánu.
2. Pri príprave plánu v súlade s článkom 16 Ukrajina zohľadní najmä situáciu v regionálnych, miestnych a mestských oblastiach Ukrajiny so zreteľom na ich osobitné potreby v oblasti obnovy a rekonštrukcie, reforiem, modernizácie a decentralizácie.
3. Príprava a vykonávanie Plánu pre Ukrajinu sa uskutoční po konzultácii s regionálnymi, miestnymi, mestskými a inými orgánmi verejnej moci v súlade so zásadou viacúrovňového riadenia a s prihliadnutím na prístup zdola nahor.

Článok 18

Posúdenie Plánu pre Ukrajinu Komisiou

1. Komisia bez zbytočného odkladu posúdi relevantnosť, komplexnosť a vhodnosť Plánu pre Ukrajinu, prípadne zmenu uvedeného plánu, ako je uvedené v článku 20, a predloží návrh vykonávacieho rozhodnutia Rady v súlade s článkom 19 ods. 1. Pri tomto posudzovaní Komisia úzko spolupracuje s Ukrajinou a môže predložiť pripomienky alebo požiadať o dodatočné informácie.
2. Pri posudzovaní Plánu pre Ukrajinu a určovaní sumy, ktorá sa má prideliť Ukrajine, Komisia zohľadní príslušné dostupné analytické informácie o Ukrajine, odôvodnenie

a prvky, ktoré Ukrajina poskytla v zmysle článku 16 ods. 2, ako aj akékoľvek iné relevantné informácie, najmä informácie uvedené v článku 15 ods. 5.

3. Komisia pri posúdení zohľadní tieto kritériá:

- a) či plán predstavuje súdržnú, komplexnú a primerane vyváženú reakciu na ciele stanovené v článku 3, a to vrátane štrukturálnych reforiem a opatrení na podporu zbližovania s Úniou, aby plán ako celok zvýšil mieru rastu ukrajinského hospodárstva;
- b) či plán zodpovedá potrebám obnovy, rekonštrukcie a modernizácie, ktoré sú dôsledkom vojny v ukrajinských regiónoch a obciach, a či sa ním teda zlepšuje ich hospodársky, sociálny, environmentálny a územný rozvoj, podporuje reforma decentralizácie na celej Ukrajine a približovanie sa k normám Únie; vhodnosť metodiky a procesov používaných pri výbere a realizácii projektov a vhodnosť mechanizmov, ktorých úlohou je zapojiť orgány na nižšej ako celoštátnej úrovni, najmä obce, do rozhodovania o využívaní podpory v procese rekonštrukcie na miestnej úrovni; vhodnosť metodiky použitej na sledovanie súvisiacich výdavkov na projekty rekonštrukcie, ktoré vyberajú a vykonávajú takéto orgány na nižšej ako celoštátnej úrovni, a to, či takéto projekty predstavujú primerane významnú časť podpory;
- c) či sa očakáva, že sa opatreniami navrhnutými Ukrajinou zabezpečí účinné monitorovanie, podávanie správ a vykonávanie Plánu pre Ukrajinu vrátane plánovaného harmonogramu, kvalitatívnych a kvantitatívnych krokov a súvisiacich ukazovateľov;
- d) či sa očakáva, že sa opatreniami navrhnutými Ukrajinou bude účinne predchádzať nezrovnalostiam, podvodom, korupcii a konfliktom záujmov pri využívaní finančných prostriedkov poskytnutých v rámci nástroja a že sa nimi zabezpečí ich odhalenie a náprava, a či sa očakáva, že opatreniami možno zabrániť dvojitému financovaniu z nástroja a iných programov Únie, ako aj od iných darcov.

4. Pri posudzovaní Plánu pre Ukrajinu, ktorý Ukrajina predloží, môžu Komisii pomáhať experti.

Článok 19

Vykonávacie rozhodnutie Rady

1. V prípade kladného posúdenia schváli Rada na návrh Komisie posúdenie Plánu pre Ukrajinu predloženého Ukrajinou v súlade s článkom 17 ods. 1, prípadne jeho zmenu predloženú v súlade s článkom 20 ods. 1 alebo 2, a to prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia.
2. V návrhu Komisie týkajúcom sa vykonávacieho rozhodnutia Rady sa pre časť, ktorá sa má financovať z nástroja, stanovujú reformy a investície, ktoré má Ukrajina realizovať, ako aj podmienky vyplývajúce z plánu, ako je opísané v článku 15 ods. 2, vrátane orientačného harmonogramu a súm podľa článku 6 ods. 1 písm. a) a článku 6 ods. 2 a príslušných príspevkov podľa odseku 4 uvedeného článku.
3. V návrhu Komisie uvedenom v odseku 2 sa takisto stanoví:
 - a) orientačná nenávratná finančná podpora a orientačná výška úverovej podpory, ktorá sa má vyplatiť v splátkach, v štruktúre podľa článku 15 ods. 2, a to po tom, ako Ukrajina do uspokojivej miery splní príslušné kvalitatívne

- a kvantitatívne kroky stanovené v súvislosti s vykonávaním Plánu pre Ukrajinu;
- b) nenávratná finančná podpora a výška úverovej podpory, ktorá sa má vyplatiť vo forme predbežného financovania v súlade s článkom 23;
 - c) lehota, ktorá by mala trvať najdlhšie do 31. decembra 2027, v rámci ktorej sa musia dokončiť záverečné kvalitatívne a kvantitatívne kroky týkajúce sa investičných projektov aj reforiem;
 - d) podrobnosti a harmonogram monitorovania a vykonávania Plánu pre Ukrajinu, prípadne vrátane opatrení potrebných na dosiahnutie súladu s článkom 33;
 - e) ukazovatele na posúdenie pokroku pri dosahovaní všeobecných a špecifických cieľov uvedených v článku 3;
 - f) opatrenia na zabezpečenie toho, aby Komisia mala plný prístup k podkladovým relevantným údajom.

Článok 20

Zmeny Plánu pre Ukrajinu

1. Ak Ukrajina z dôvodu objektívnych okolností už nedokáže čiastočne alebo úplne realizovať Plán pre Ukrajinu vrátane príslušných kvalitatívnych a kvantitatívnych krokov, môže navrhnúť zmenu Plánu pre Ukrajinu. V takom prípade môže Ukrajina predložiť Komisii odôvodnenú žiadosť o predloženie návrhu na zmenu celého vykonávacieho rozhodnutia Rady uvedeného v článku 19 ods. 1 alebo jeho časti.
2. Komisia môže po dohode s Ukrajinou predložiť návrh na zmenu vykonávacieho rozhodnutia Rady uvedeného v článku 19 ods. 1, konkrétne s cieľom zohľadniť zmenu dostupných súm, a to najmä z dôvodu dodatočných príspevkov od členských štátov alebo z iných zdrojov uvedených v článku 6 ods. 4.
3. Ak sa Komisia domnieva, že príčiny predložené Ukrajinou odôvodňujú zmenu Plánu pre Ukrajinu, Komisia posúdi zmenený Plán pre Ukrajinu v súlade s článkom 18 a bez zbytočného odkladu predloží návrh na zmenu vykonávacieho rozhodnutia Rady uvedeného v článku 19 ods. 1.

Článok 21

Dohoda o úvere, operácie prijímania a poskytovania úverov

1. Na financovanie podpory vo forme úverov v rámci nástroja je Komisia v mene Únie splnomocnená vypožičať si potrebné finančné prostriedky na kapitálových trhoch alebo od finančných inštitúcií v súlade s článkom 220a nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
2. Po prijatí vykonávacieho rozhodnutia Rady uvedeného v článku 19 ods. 1 uzavrie Komisia s Ukrajinou dohodu o úvere vo výške uvedenej v článku 6 ods. 2. V dohode o úvere sa stanoví obdobie dostupnosti a podrobné podmienky podpory vo forme úverov v rámci nástroja, a to aj vo vzťahu k systémom vnútornej kontroly uvedeným v článku 9 ods. 4 písm. a) a c). Úvery majú maximálnu splatnosť 35 rokov. Okrem prvkov stanovených v článku 220 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 obsahuje dohoda o úvere výšku predbežného financovania a pravidlá zúčtovania predbežného financovania.

3. Odchylné od článku 31 ods. 3 druhej vety nariadenia (EÚ) 2021/947 sa finančná pomoc poskytovaná Ukrajine vo forme úverov v rámci nástroja nepodporuje zárukou pre vonkajšiu činnosť.
4. Na úvery podľa tohto nariadenia sa netvorí žiadne rezervy a odchylné od článku 211 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 sa nestanovuje žiadna miera tvorby rezerv ako percentuálny podiel zo sumy uvedenej v článku 6 ods. 2 tohto nariadenia.

Článok 22

Subvencia na náklady na prijaté úvery a pôžičky

1. Odchylné od článku 220 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 môže Únia hrať náklady na financovanie, náklady na riadenie likvidity a náklady na služby týkajúce sa administratívnych režijných nákladov súvisiacich s prijímaním a poskytovaním úverov a pôžičiek (ďalej len „subvencia na náklady na prijaté úvery a pôžičky“) s výnimkou nákladov súvisiacich s predčasným splatením úveru. V období od 1. januára 2024 do 31. decembra 2027 sa na subvenciu na náklady na prijaté úvery a pôžičky vzťahuje kapitola V.
2. Ukrajina môže o subvenciu na náklady na prijaté úvery a pôžičky, ako sa uvádza v odseku 1, požiadať každý rok. Komisia môže poskytnúť subvenciu na náklady na prijaté úvery a pôžičky v sume, ktorá nepresahuje limity rozpočtových prostriedkov vyčlenených v ročnom rozpočte.

Článok 23

Predbežné financovanie

1. Ukrajina môže spolu s predložením Plánu pre Ukrajinu požiadať o platbu predbežného financovania až do výšky 7 % nenávratnej finančnej podpory a úveru, ktoré sa majú poskytnúť podľa kapitoly III.
2. Pokiaľ ide o nenávratnú finančnú podporu, Komisia môže vykonať platbu predbežného financovania po prijatí plánu v zmysle článku 19 a po nadobudnutí platnosti dohody o financovaní v zmysle článku 10, a to v závislosti od dostupných finančných prostriedkov a splnenia základnej podmienky uvedenej v článku 5.
3. Pokiaľ ide o úverovú podporu, Komisia môže vykonať platbu predbežného financovania po schválení plánu v zmysle článku 19 a po nadobudnutí platnosti dohody o úvere v zmysle článku 21. Platby sa uskutočňujú na základe dostupných finančných prostriedkov na kapitálových trhoch v zmysle článku 21 ods. 1 a na základe splnenia základnej podmienky stanovenej v článku 5.
4. Komisia rozhodne o harmonograme vyplácania predbežného financovania, ktoré sa môže vyplatiť v jednej alebo vo viacerých tranžiach.

Článok 24

Výnimočné preklenovacie financovanie

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 23, ak sa rámcová dohoda uvedená v článku 9 nepodpíše alebo ak sa Plán pre Ukrajinu uvedený v kapitole III neprijme do 31. decembra 2023, Komisia môže rozhodnúť o poskytnutí obmedzenej, výnimočnej podpory Ukrajine na obdobie až troch mesiacov buď od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, alebo od 1. januára 2024, podľa toho, čo nastane neskôr, za predpokladu, že sa dosiahol uspokojivý pokrok pri príprave Plánu pre Ukrajinu, a to

s cieľom podporiť makrofinančnú stabilitu krajiny a za podmienok, ktoré sa dohodnú v memorande o porozumení medzi Komisiou a Ukrajinou, za predpokladu dodržania základnej podmienky uvedenej v článku 5 a súladu s článkom 6 a v závislosti od dostupných finančných prostriedkov.

2. Výška tejto podpory nesmie presiahnuť 1 500 000 000 EUR mesačne. Komisia uzavrie s Ukrajinou dohodu o financovaní alebo o úvere, ktorá musí byť v súlade s článkami 10 a 21.

Článok 25

Pravidlá týkajúce sa vyplatenia, zadržania a zníženia nenávratnej finančnej podpory a úverov

1. Platby nenávratnej finančnej podpory a úveru Ukrajine podľa tohto článku sa uskutočňujú v súlade s rozpočtovými prostriedkami a v závislosti od dostupných finančných prostriedkov. Platby sa vyplácajú v splátkach. Splátka môže byť vyplatená v jednej tranži alebo vo viacerých tranžiach.
2. Ukrajina každý štvrtrok predkladá riadne odôvodnenú žiadosť o vyplatenie nenávratnej finančnej podpory a úveru a Komisia vyplatí príslušnú nenávratnú finančnú podporu a úver na základe posúdenia uvedeného v odseku 3.
3. Komisia bez zbytočného odkladu posúdi, či Ukrajina dosiahla uspokojivé splnenie kvalitatívnych a kvantitatívnych krokov stanovených vo vykonávacom rozhodnutí Rady uvedenom v článku 19 ods. 1. Uspokojivé splnenie kvalitatívnych a kvantitatívnych krokov predpokladá, že Ukrajina nezrušila opatrenia týkajúce sa krokov, v prípade ktorých dosiahla uspokojivé splnenie. Komisii môžu pomáhať experti.
4. Ak Komisia posúdi uspokojivé splnenie kvalitatívnych a kvantitatívnych krokov kladne, bez zbytočného odkladu prijme rozhodnutie, ktorým povolí vyplatenie časti nenávratnej finančnej podpory a úveru, ktorá zodpovedá týmto krokom.
5. Ak Komisia posúdi splnenie kvalitatívnych a kvantitatívnych krokov na základe orientačného harmonogramu negatívne, platba nenávratnej finančnej podpory a úveru, ktorá zodpovedá týmto krokom, sa zadrží. Zadržaná platba sa vyplatí až vtedy, keď Ukrajina v rámci následnej žiadosti o platbu riadne zdôvodní, že prijala potrebné opatrenia na zabezpečenie uspokojivého splnenia kvalitatívnych a kvantitatívnych krokov.
6. Ak Komisia príde k záveru, že Ukrajina neprijala potrebné opatrenia v lehote dvanástich mesiacov od pôvodného negatívneho posúdenia uvedeného v odseku 5, Komisia zníži sumu nenávratnej finančnej podpory a úveru úmerne k časti zodpovedajúcej príslušným kvalitatívnym a kvantitatívnym krokom. Ukrajina môže do dvoch mesiacov od oznámenia záverov Komisie predložiť svoje pripomienky.
7. Komisia môže znížiť výšku nenávratnej finančnej podpory, a to aj kompenzáciou v súlade s článkom 102 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046, alebo úveru, ktoré sa majú vyplatiť Ukrajine, ako sa uvádza v odseku 4, v prípade zistených prípadov nezrovnalostí, podvodov, korupcie a konfliktov záujmov, ktoré majú vplyv na finančné záujmy Únie a ktoré Ukrajina nenapravila, alebo závažného porušenia povinnosti vyplývajúcej z takýchto dohôd alebo v prípade vážnych obáv v tejto súvislosti, a to aj na základe správ Rady audítorov uvedenej v článku 34 alebo informácií poskytnutých úradom OLAF.

8. Odchylné od článku 116 ods. 2 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 lehota na platbu uvedená v článku 116 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 začína plynúť odo dňa oznámenia rozhodnutia o povolení vyplatenia prostriedkov Ukrajine podľa odseku 4 tohto článku.
9. Na platby vykonané podľa tohto článku a článku 23 tohto nariadenia sa neuplatňuje článok 116 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.

Článok 26

Transparentnosť, pokiaľ ide o osoby a subjekty, ktoré dostávajú finančné prostriedky na realizáciu plánu

1. Ukrajina zverejňuje údaje o osobách a subjektoch, ktoré dostávajú finančné prostriedky presahujúce sumu 500 000 EUR na realizáciu reforiem a investícií uvedených v Pláne pre Ukrajinu, na ktorý sa odkazuje v tejto kapitole. Ukrajina tieto údaje aktualizuje dvakrát ročne, v júni a decembri.
2. V prípade osôb a subjektov uvedených v odseku 1 sa s náležitým zreteľom na dodržiavanie požiadaviek na zachovávanie dôvernosti a na bezpečnosť, najmä ochrany osobných údajov, uverejnia tieto informácie:
 - a) v prípade právnickej osoby celý úradný názov príjemcu a identifikačné číslo pre DPH alebo daňové identifikačné číslo, ak je k dispozícii, alebo iný jedinečný identifikátor zavedený na vnútroštátnej úrovni;
 - b) v prípade fyzickej osoby meno a priezvisko príjemcu;
 - c) suma, ktorú príjemca dostal, ako aj reformy a investície v rámci Plánu pre Ukrajinu, na ktorých realizáciu táto suma prispieva.
3. Informácie uvedené v odseku 2 sa nezverejňujú, ak ich zverejnenie predstavuje riziko ohrozenia práv a slobôd dotknutých osôb alebo subjektov alebo vážne poškodenie obchodných záujmov príjemcov.
4. Ukrajina aspoň raz ročne elektronicky zašle Komisii údaje o osobách a subjektoch uvedených v odseku 1, s výnimkou údajov uvedených v odseku 3, vo formáte, ktorý sa vymedzí v rámcovej dohode uvedenej v článku 9 ods. 4 písm. i).

KAPITOLA IV

Pilier II: Investičný rámec pre Ukrajinu

Článok 27

Rozsah pôsobnosti a štruktúra

1. V rámci investičného rámca pre Ukrajinu Komisia poskytne Ukrajine podporu Únie vo forme rozpočtovej záruky, finančných nástrojov alebo operácií kombinovaného financovania.
2. Komisiu pri vykonávaní investičného rámca pre Ukrajinu podporuje výkonná rada. Rokovací poriadok výkonnej rady navrhuje Komisia.
3. Výkonná rada investičného rámca pre Ukrajinu sa skladá zo zástupcov Komisie, každého členského štátu a zástupcov Ukrajiny. Protistrany vykonávajúce Záruku pre

Ukrajinu a finančné nástroje podporované investičným rámcom pre Ukrajinu môžu získať štatút pozorovateľa. Výkonnej rade predsedá Komisia.

4. Výkonná rada poskytuje Komisii poradenstvo pri výbere spôsobov podpory, návrhu finančných produktov, ktoré sa majú zaviesť, a pri neoprávnených sektoroch. Formuluje stanoviská k využívaniu podpory Únie prostredníctvom Záruky pre Ukrajinu, finančných nástrojov a operácií kombinovaného financovania.
5. Komisia zabezpečuje, aby bola podpora Únie poskytovaná na základe investičného rámca pre Ukrajinu v súlade s Plánom pre Ukrajinu a prispievala k jeho vykonávaniu a aby dopĺňala podporu Únie pre Ukrajinu dohodnutú v rámci iných programov a nástrojov Únie.
6. Na účely článku 209 ods. 2 písm. d) a h) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 sa požiadavka týkajúca sa *ex ante* hodnotení finančných nástrojov a rozpočtových záruk splní kladným posúdením Plánu pre Ukrajinu zo strany Komisie, ako sa uvádza v článku 19 ods. 2 tohto nariadenia.
7. Podpora na základe investičného rámca pre Ukrajinu slúži najmä na vykonávanie Plánu pre Ukrajinu uvedeného v kapitole III a zároveň dopĺňa zdroje financovania stanovené v tomto nariadení.
8. Komisia podáva správu o poskytovaní podpory na základe investičného rámca pre Ukrajinu v súlade s článkom 41 ods. 4 a 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046. Na tento účel každá protistrana Záruky pre Ukrajinu a každý poverený subjekt, ktorý implementuje finančné nástroje, každoročne poskytujú informácie potrebné na to, aby Komisia mohla plniť svoje oznamovacie povinnosti.

Článok 28

Dodatočné príspevky na Záruku pre Ukrajinu a na finančné nástroje

1. Členské štáty, tretie krajiny a tretie strany môžu prispievať na Záruku pre Ukrajinu a na finančné nástroje zriadené v rámci investičného rámca pre Ukrajinu. Príspevky na Záruku pre Ukrajinu sa poskytujú v súlade s článkom 218 ods. 2 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
2. Príspevky na Záruku pre Ukrajinu zvyšujú sumu Záruky pre Ukrajinu bez toho, aby viedli k dodatočným podmieneným záväzkom Únie.
3. V prípade všetkých príspevkov uvedených v odseku 1 sa medzi Komisiou v mene Únie a prispievateľom uzavrie dohoda o príspevku. Dohoda obsahuje najmä ustanovenia týkajúce sa platobných podmienok.

Článok 29

Vykonávanie Záruky pre Ukrajinu a finančných nástrojov

1. Záruka pre Ukrajinu a finančné nástroje podporované na základe investičného rámca pre Ukrajinu sa vykonávajú v nepriamom riadení podľa článku 62 ods. 1 prvého pododseku písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
2. Oprávnené protistrany na účely Záruky pre Ukrajinu a oprávnené poverené subjekty na účely finančných nástrojov sú subjekty uvedené v článku 208 ods. 4 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 vrátane subjektov z tretích krajín, ktoré prispievajú na Záruku pre Ukrajinu v súlade s článkom 28 tohto nariadenia. Okrem toho odchylné od článku 62 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 sa za oprávnené na účely Záruky pre Ukrajinu považujú subjekty, ktoré sa riadia súkromným právom

členského štátu alebo tretej krajiny, ktoré prispeli na Záruku pre Ukrajinu v súlade s článkom 28 tohto nariadenia a ktoré poskytujú primerané záruky svojej finančnej a prevádzkovej spôsobilosti.

3. Komisia zabezpečuje účinné, efektívne a spravodlivé použitie dostupných zdrojov oprávnenými protistranami alebo prípadne oprávnenými poverenými subjektmi na základe inkluzívneho prístupu, pričom podporuje ich vzájomnú spoluprácu a náležite zohľadňuje ich kapacity, pridanú hodnotu, skúsenosti a schopnosti znášať riziko.
4. Komisia zabezpečuje spravodlivé zaobchádzanie so všetkými oprávnenými protistranami a všetkými oprávnenými poverenými subjektmi a zaisťuje, aby sa počas celého obdobia vykonávania investičného rámca pre Ukrajinu predchádzalo konfliktom záujmov. S cieľom zabezpečiť komplementárnosť môže Komisia požiadať oprávnené protistrany na účely Záruky pre Ukrajinu alebo oprávnené poverené subjekty na účely finančných nástrojov o akékoľvek relevantné informácie o ich operáciách, ktoré nie sú podporované EÚ.

Článok 30

Záruka pre Ukrajinu

1. Na zaručenie operácií podporujúcich cieľ nástroja sa stanovuje Záruka pre Ukrajinu vo výške 8 914 000 000 EUR v bežných cenách. Záruka pre Ukrajinu je nezávislá a autonómna od záruky pre vonkajšiu činnosť zriadenej nariadením (EÚ) 2021/947 a poskytuje sa ako neodvolateľná, bezpodmienečná záruka na požiadanie v súlade s článkom 219 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046.
2. Záruka pre Ukrajinu sa použije na krytie rizík v prípade týchto typov operácií:
 - a) úvery vrátane úverov v miestnej mene;
 - b) záruky;
 - c) protizáruky;
 - d) nástroje kapitálového trhu;
 - e) akákoľvek iná forma financovania alebo zvýšenia kreditnej kvality, poistenie a kapitálová alebo kvázi kapitálová účasť.
3. Komisia v mene Únie uzavrie s oprávnenými protistranami dohody o Záruke pre Ukrajinu do 31. decembra 2027. Záruka pre Ukrajinu sa môže poskytovať postupne.

Komisia poskytne informácie o podpise každej dohody o Záruke pre Ukrajinu v správach uvedených v článku 27 ods. 8. Uvedené dohody sa na požiadanie sprístupnia Európskemu parlamentu a Rade, pričom sa zohľadní ochrana dôverných a citlivých obchodných informácií.
4. Dohody o Záruke pre Ukrajinu obsahujú najmä:
 - a) podrobné pravidlá týkajúce sa krytia, odhadovaných ročných investícií, požiadaviek, oprávnenosti a postupov;
 - b) podrobné pravidlá poskytovania Záruky pre Ukrajinu vrátane spôsobov jej krytia a jej vymedzeného krytia portfólií a projektov v rámci konkrétnych druhov nástrojov, ako aj analýzy rizika projektov a portfólií projektov, a to aj na odvetvovej, regionálnej a národnej úrovni;
 - c) odkaz na cieľe a účel nástroja, posúdenie potrieb a uvedenie očakávaných výsledkov;

- d) odmenu za Záruku pre Ukrajinu, ktorá sa stanoví za zvýhodnených podmienok odrážajúcich osobitnú situáciu vojnou zničenej Ukrajiny, pričom sa zohľadnia príslušné rizikové profily investičných programov s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky;
 - e) požiadavky na využívanie Záruky pre Ukrajinu vrátane platobných podmienok, ako sú osobitné časové lehoty, úroky, ktoré sa majú platiť z dlžných súm, výdavky a náklady na vymáhanie a prípadne potrebné mechanizmy týkajúce sa likvidity;
 - f) postupy týkajúce sa pohľadávok, okrem iného vrátane spúšťacích udalostí a čakacích lehôt, a postupy týkajúce sa vymáhania pohľadávok;
 - g) povinnosti týkajúce sa monitorovania, podávania správ, transparentnosti a hodnotenia;
 - h) jasné a prístupné postupy podávania sťažností tretími stranami, ktoré by mohli byť dotknuté vykonávaním projektov podporovaných Zárukou pre Ukrajinu.
5. Komisia môže použiť až 30 % sumy uvedenej v odseku 1 tohto článku na zvýšenie súm záruk poskytovaných prostredníctvom dohôd o záruke pre vonkajšiu činnosť uzatvorených podľa článku 38 nariadenia (EÚ) 2021/947, a to za týchto podmienok:
- a) na účely tohto odseku sa Záruka pre Ukrajinu vykonáva prostredníctvom zmeny alebo dodatku k dohodám uzatvoreným podľa článku 38 nariadenia (EÚ) 2021/947 s oprávnenými protistranami vybranými podľa článku 35 nariadenia (EÚ) 2021/947, ktorými sa zvyšuje výška záruky podľa týchto dohôd, ktoré sa majú podpísať do štyroch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia;
 - b) oprávnené protistrany použijú Záruku pre Ukrajinu podľa tohto odseku výlučne na podporu vykonávania operácií na Ukrajine, pričom na krytie Zárukou pre Ukrajinu podľa tohto odseku sú oprávnené len výzvy na plnenie zo záruky z operácií na Ukrajine;
 - c) odchylné od článku 36 ods. 1 druhého pododseku nariadenia (EÚ) 2021/947 predstavujú operácie kryté Zárukou pre Ukrajinu podľa tohto odseku samostatné portfólio Záruky pre Ukrajinu a nezohľadňujú sa na účely výpočtu 65 % krytia uvedeného v článku 36 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/947;
 - d) rozdelením rizika v samostatnom portfóliu Záruky pre Ukrajinu sa zabezpečí zosúladenie záujmov medzi Komisiou a oprávnenou protistranou v súlade s článkom 209 ods. 2 písm. e) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 a protistrana prispeje vlastnými zdrojmi do tohto portfólia v súlade s článkom 219 ods. 4 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046;
 - e) protistrany zavedú samostatné účtovníctvo a podávanie správ o vykonávaní Záruky pre Ukrajinu podľa tohto odseku;
 - f) na poskytovanie Záruky pre Ukrajinu podľa tohto odseku sa vzťahuje článok 31. Tvorba rezerv sa používa výlučne na krytie strát v rámci Záruky pre Ukrajinu. Tvorba rezerv stanovená podľa článku 31 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/947 sa nepoužije na krytie operácií v rámci Záruky pre Ukrajinu.
6. Oprávnená protistrana schváli operácie financovania a investičné operácie v súlade s vlastnými pravidlami a postupmi a v súlade s dohodou o Záruke pre Ukrajinu.

7. Maximálna lehota povolená oprávneným protistranám na podpísanie zmlúv s finančnými sprostredkovateľmi alebo konečnými príjemcami je tri roky po uzavretí príslušnej dohody o Záruke pre Ukrajinu s možnými predĺženiami v prípade poskytnutia dodatočnej sumy záruky a zmeny dohody o záruke.
8. Záruka pre Ukrajinu môže zahŕňať:
- a) v prípade dlhových nástrojov istinu a všetky úroky a sumy splatné vybranej oprávnenej protistrane, ktoré však táto protistrana v súlade s podmienkami operácií financovania po tom, ako došlo k zlyhaniu, nedostala;
 - b) v prípade kapitálových investícií investované sumy a s nimi spojené náklady na financovanie;
 - c) v prípade iných operácií financovania a investičných operácií uvedených v odseku 2 použité sumy a s nimi spojené náklady na financovanie;
 - d) všetky príslušné výdavky a náklady na vymáhanie súvisiace s prípadom zlyhania, pokiaľ nie sú odpočítané od vymožených finančných prostriedkov.
9. Na účely účtovníctva Komisie a jej podávania správ o rizikách krytých Zárukou pre Ukrajinu a v súlade s článkom 209 ods. 4 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 oprávnené protistrany, s ktorými bola uzavretá dohoda o Záruke pre Ukrajinu, predkladajú Komisii a Dvoru audítorov každý rok finančné správy o operáciách financovania a investičných operáciách, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, overené nezávislým externým audítorom a obsahujúce okrem iného informácie o:
- a) posúdení rizík operácií financovania a investičných operácií oprávnených protistrán vrátane informácií o záväzkoch Únie oceňovaných v súlade s účtovnými pravidlami uvedenými v článku 80 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 a s medzinárodnými účtovnými štandardmi pre verejný sektor;
 - b) nesplatenom finančnom záväzku Únie vyplývajúcom zo Záruky pre Ukrajinu poskytnutej oprávneným protistranám a na ich operácie financovania a investičné operácie, členené podľa jednotlivých operácií.
10. Podmienka stanovená v článku 219 ods. 4 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 týkajúca sa príspevkov v podobe vlastných zdrojov sa vzťahuje na každú oprávnenú protistranu, ktorej sa poskytla rozpočtová záruka na základe investičného rámca pre Ukrajinu na portfóliovom základe.
11. Na Záruku pre Ukrajinu sa uplatňuje rámec Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj plus+ pre riadenie rizík uvedený v článku 33 ods. 7 a 8 nariadenia (EÚ) 2021/947. Celkový rizikový profil operácií, na ktoré sa vzťahuje Záruka pre Ukrajinu, sa môže líšiť od celkového rizikového profilu záruky pre vonkajšiu činnosť. Komisia zabezpečuje, aby riziko spojené so zaručenými operáciami nepresiahlo schopnosť rozpočtu Únie znášať tieto riziká, ako sa stanovuje na základe dostupných rozpočtových zdrojov a miery tvorby rezerv uvedenej v článku 31 ods. 1 tohto nariadenia.

Článok 31 *Tvorba rezerv*

1. Miera tvorby rezerv Záruky pre Ukrajinu je spočiatku 70 %.
- Odchylné od článku 211 ods. 2 druhého pododseku druhej vety nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 sa rezerva tvorí do 31. decembra 2027 a rovná sa výške rezervy

zodpovedajúcej poskytnutej Záruke pre Ukrajinu a môže sa tvoriť postupne, aby odrážala pokrok pri výbere a vykonávaní finančných a investičných operácií podporujúcich cieľ nástroja.

2. Miera tvorby rezerv sa od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia prehodnocuje aspoň raz ročne.
3. Komisia je splnomocnená prijať delegovaný akt v súlade s článkom 38 s cieľom zmeniť mieru tvorby rezerv pri uplatnení kritérií stanovených v článku 211 ods. 2 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 a prípadne zvýšiť alebo znížiť maximálnu výšku záruky uvedenú v článku 30 ods. 1 tohto nariadenia až o 30 %. Komisia môže zvýšiť maximálnu výšku záruky len vtedy, ak sa zníži miera tvorby rezerv. Bez toho, aby bol dotknutý článok 30 ods. 3, môže Komisia stanoviť, že zvýšená suma záruky bude k dispozícii na podpis dohôd o záruke postupne počas troch rokov.
4. Odchyľne od článku 213 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 sa efektívna miera tvorby rezerv neuplatňuje na tvorbu rezerv vyčlenenú v rámci spoločného rezervného fondu v súvislosti so Zárukou pre Ukrajinu.

KAPITOLA V

Pilier III: Prístupová pomoc a podporné opatrenia Únie

Článok 32

Prístupová pomoc a podporné opatrenia EÚ

1. Pomoc podľa tejto kapitoly podporuje Ukrajinu pri dosahovaní cieľov stanovených v článku 3. Cieľom pomoci poskytovanej podľa tejto kapitoly je najmä podpora postupného zosúladzovania právnych predpisov Ukrajiny s *acquis* Únie v záujme budúceho členstva v Únii, čím sa prispeje k vzájomnej stabilite, bezpečnosti, mieru a prosperite. Táto podpora zahŕňa posilňovanie právneho štátu, demokracie, dodržiavania ľudských práv a základných slobôd, posilňovanie účinnosti verejnej správy a podporu transparentnosti, štrukturálnych reforiem, odvetvových politík a dobrej správy vecí verejných na všetkých úrovniach. Táto podpora by mala takisto prispievať k realizácii plánu.
2. Pomoc v rámci tejto kapitoly sa poskytuje aj na zabezpečenie posilnenia kapacít zainteresovaných strán vrátane sociálnych partnerov, organizácií občianskej spoločnosti a miestnych orgánov.
3. Pomoc v rámci tejto kapitoly podporuje aj opatrenia na budovanie dôvery a procesy, ktoré podporujú spravodlivosť, hľadanie pravdy, odškodnenie, ako aj zhromažďovanie dôkazov o zločinoch spáchaných počas vojny. V rámci tejto kapitoly sa môžu financovať iniciatívy a orgány zapojené do podpory a presadzovania medzinárodnej spravodlivosti na Ukrajine.
4. Pomoc v rámci tejto kapitoly podporuje vytváranie a posilňovanie ukrajinských orgánov zodpovedných za zabezpečenie primeraného využívania finančných prostriedkov a účinného boja proti zlému hospodáreniu s verejnými prostriedkami, najmä proti podvodom, korupcii, konfliktu záujmov a nezrovnalostiam, ktoré vznikli v súvislosti s akoukoľvek sumou vynaloženou na dosiahnutie cieľov nástroja.
5. V rámci tejto kapitoly sa financuje fungovanie Rady audítorov uvedenej v článku 34.

6. V rámci tejto kapitoly sa financuje subvencia na náklady na prijaté úvery a pôžičky uvedená v článku 22.

KAPITOLA VI

Ochrana finančných záujmov Únie

Článok 33

Ochrana finančných záujmov Únie

1. Pri vykonávaní nástroja prijímú Komisia a Ukrajina všetky vhodné opatrenia na ochranu finančných záujmov Únie, pričom zohľadnia zásadu proporcionality a osobitné podmienky, za ktorých bude nástroj fungovať, základnú podmienku stanovenú v článku 5 ods. 1 a podmienky stanovené v rámcovej dohode a osobitných dohodách o financovaní a o úvere, najmä pokiaľ ide o predchádzanie podvodom, korupcii, konfliktom záujmov a nezrovnalostiam, ich odhaľovanie a nápravu. Ukrajina sa zaväzuje napredovať smerom k účinným a efektívnym systémom riadenia a kontroly a zabezpečiť, že sa budú môcť vymáhať neoprávnene vyplatené alebo nesprávne použité sumy.
2. V dohodách uvedených v článkoch 9, 10 a 21 sa Ukrajine ukladajú tieto povinnosti:
 - a) pravidelne kontrolovať, či sa poskytnuté finančné prostriedky využili v súlade s platnými pravidlami, najmä pokiaľ ide o prevenciu, odhaľovanie a nápravu podvodov, korupcie, konfliktov záujmov a nezrovnalostí;
 - b) prijímať vhodné opatrenia na prevenciu, odhaľovanie a nápravu podvodov, korupcie, konfliktov záujmov a nezrovnalostí, ktoré majú vplyv na finančné záujmy Únie, na zabránenie dvojitému financovaniu a na prijatie právnych krokov v záujme vymáhania finančných prostriedkov, ktoré boli spreneverené, a to aj v súvislosti s akýmkoľvek opatrením na realizáciu reforiem a investičných projektov v rámci Plánu pre Ukrajinu;
 - c) pripojiť k žiadosti o platbu, ako sa uvádza v kapitole III, vyhlásenie, že finančné prostriedky boli použité v súlade so zásadou správneho finančného riadenia a na určený účel a riadne spravované najmä v súlade s ukrajinskými pravidlami doplnenými medzinárodnými normami o prevencii, odhaľovaní a náprave nezrovnalostí, podvodov, korupcie a konfliktov záujmov;
 - d) na účely odseku 1 tohto článku, najmä na účely kontrol využívania finančných prostriedkov v súvislosti s realizáciou reforiem a investícií Plánu pre Ukrajinu, zabezpečovať zber primeraných údajov o osobách a subjektoch, ktoré dostávajú finančné prostriedky na vykonávanie opatrení Plánu pre Ukrajinu podľa kapitoly III nástroja, a prístup k nim;
 - e) výslovne poveriť Komisiu, úrad OLAF, Dvor audítorov a prípadne EPPO, aby uplatnili svoje práva stanovené v článku 129 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 pri uplatňovaní zásady proporcionality.
3. Komisia sa usiluje sprístupniť Ukrajine integrovaný a interoperabilný informačný a monitorovací systém vrátane jednotného nástroja na hĺbkovú analýzu údajov a hodnotenie rizík na prístup k príslušným údajom vrátane údajov uvedených v odseku 2 písm. d) a na ich analýzu. Ak je takýto systém k dispozícii, Ukrajina

používa príslušné údaje a vkladá ich do tohto systému, a to aj s podporou uvedenou v kapitole V.

4. V dohodách uvedených v článkoch 9, 10 a 21 sa takisto stanovuje právo Komisie primerane znížiť poskytovanú podporu v rámci nástroja a vymáhať akúkoľvek sumu vynaloženú na dosiahnutie cieľov nástroja alebo požiadať o predčasné splatenie úveru v prípadoch nezrovnalostí, podvodu, korupcie a konfliktov záujmov, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie a ktoré Ukrajina nenapravila, alebo v prípade závažného porušenia povinnosti vyplývajúcej z takýchto dohôd. Pri rozhodovaní o výške vymáhanej sumy a znížení alebo o sume, ktorá sa má predčasne splatiť, Komisia dodržiava zásadu proporcionality a zohľadňuje závažnosť nezrovnalostí, podvodu, korupcie alebo konfliktu záujmov, ktoré majú vplyv na finančné záujmy Únie, alebo závažnosť porušenia povinnosti. Pred tým, ako dôjde k zníženiu alebo sa požiada o predčasné splatenie, dostane Ukrajina príležitosť predložiť svoje pripomienky.
5. Osoby a subjekty, ktoré implementujú finančné prostriedky v rámci nástroja, bezodkladne oznámia všetky podozrenia alebo skutočné prípady podvodov, korupcie, konfliktu záujmov a nezrovnalostí, ktoré majú vplyv na finančné záujmy Únie, Rade audítorov uvedenej v článku 34, Komisii a úradu OLAF.

Článok 34 *Rada audítorov*

1. Skôr ako Ukrajina predloží prvú žiadosť o platbu, zriadi Komisia Radu audítorov.
2. Rada audítorov sa skladá z nezávislých členov vymenovaných Komisiou. Komisia môže pozvať zástupcov členských štátov a iných darcov, aby sa zúčastnili na činnostiach Rady audítorov.
3. Rada audítorov vykonáva svoje funkcie úplne objektívne a pracuje v súlade s najlepšimi platnými medzinárodnými postupmi a normami. Koná bez toho, aby boli dotknuté právomoci Komisie, úradu OLAF, Dvora audítorov a prípadne EPPO.
4. Rada audítorov zabezpečuje pravidelný dialóg a spoluprácu s Európskym dvorom audítorov.
5. Pri vykonávaní svojich funkcií sa Rada audítorov, jej členovia a zamestnanci nesmú usilovať získať ani nesmú prijímať pokyny od ukrajinskej vlády alebo akejkoľvek inštitúcie, orgánu, úradu či agentúry. Na výber jej zamestnancov, riadenie a rozpočet sa uplatňujú silné záruky nezávislosti.
6. Rada audítorov pomáha Komisii v boji proti zlému hospodáreniu s finančnými prostriedkami Únie v rámci nástroja, a najmä proti podvodu, korupcii, konfliktu záujmov a nezrovnalostiam v súvislosti s akoukoľvek sumou vynaloženou na dosiahnutie cieľov nástroja.
7. Rada audítorov na tento účel pravidelne podáva Komisii správy a bezodkladne jej odovzdáva všetky informácie, ktoré získa alebo o ktorých sa dozvie, o všetkých zistených prípadoch zlého hospodárenia s verejnými prostriedkami alebo o vážnych obavách v súvislosti s nimi, ktoré vznikli v súvislosti s akoukoľvek sumou vynaloženou na dosiahnutie cieľov nástroja.

Okrem toho Rada audítorov prijme odporúčania pre Ukrajinu vo všetkých prípadoch, keď podľa jej názoru príslušné ukrajinské orgány neprijali potrebné opatrenia na predchádzanie, odhaľovanie a nápravu podvodov, korupcie, konfliktu záujmov

a nezrovnalostí, ktoré ovplyvnili správne finančné riadenie výdavkov financovaných v rámci nástroja alebo predstavujú vážne riziko, že ho ovplyvnia, a vo všetkých prípadoch, keď zistí nedostatky ovplyvňujúce koncepciu a fungovanie kontrolného systému zavedeného ukrajinskými orgánmi. Ukrajina tieto odporúčania uplatní alebo poskytne odôvodnenie, prečo tak neurobila.

Správy a informácie Rady audítorov sa zasielajú aj úradu OLAF a môžu sa poskytnúť príslušným ukrajinským orgánom, najmä v prípade, že potrebujú prijať opatrenia na predchádzanie, odhaľovanie a nápravu podvodov, korupcie, konfliktu záujmov a nezrovnalostí.

8. Rada audítorov má prístup k informáciám, databázam a registrom potrebným na vykonávanie svojich úloh. V rámcovej dohode uvedenej v článku 9 sa vymedzujú pravidlá a podrobnosti prístupu Rady audítorov k príslušným informáciám a poskytovania príslušných informácií Rade audítorov Ukrajinou.
9. Rada audítorov môže Komisii pomáhať pri podpore Ukrajiny pri činnostiach budovania kapacít v oblasti boja proti zlému hospodárstvu s verejnými prostriedkami.
10. Fungovanie Rady audítorov sa financuje v rámci kapitoly V.

KAPITOLA VII

Pracovné programy, monitorovanie, podávanie správ a hodnotenie

Článok 35

Pracovné programy

1. Pomoc v rámci nástroja sa vykonáva prostredníctvom pracovných programov uvedených v článku 110 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046. Vykonávacie akty, ktorými sa prijímajú pracovné programy, sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 39.
2. Pomoc podľa kapitoly V nástroja sa môže vykonávať aj prostredníctvom osobitných pracovných programov, ak si vykonávanie tejto pomoci nevyžaduje uzavretie dohôd uvedených v článkoch 9 a 10.

Článok 36

Monitorovanie a podávanie správ

1. Komisia monitoruje vykonávanie nástroja a posudzuje dosahovanie cieľov stanovených v článku 3. Monitorovanie vykonávania je cielené a primerané činnostiam vykonávaným v rámci nástroja.
2. V dohodách o financovaní a v dohode o úvere uvedených v článkoch 10 a 21 sa stanovujú pravidlá a spôsoby podávania správ Ukrajiny pre Komisiu na účely odseku 1 tohto článku.
3. Podpora Únie poskytnutá na základe investičného rámca pre Ukrajinu sa vykazuje v súlade s článkom 27 ods. 8.

4. Komisia podáva Európskemu parlamentu a Rade výročnú správu o pokroku pri dosahovaní cieľov tohto nariadenia.
5. Komisia poskytuje správu uvedenú v odseku 4 prostredníctvom výboru uvedeného v článku 39.

Článok 37

Hodnotenie nástroja

1. Po 31. decembri 2027, ale najneskôr do 31. decembra 2031, Komisia vykoná *ex post* hodnotenie tohto nariadenia. V tomto *ex post* hodnotení sa posúdi príspevok Únie k dosiahnutiu cieľov tohto nariadenia.
2. Pri tomto *ex post* hodnotení sa využívajú zásady osvedčených postupov Výboru OECD pre rozvojovú pomoc s cieľom zistiť, či sa ciele naplnili, a navrhnúť odporúčania na zlepšenie budúcich akcií.

Komisia oznámi zistenia a závery tohto *ex post* hodnotenia spolu so svojimi pripomienkami a následnými opatreniami Európskemu parlamentu, Rade a členským štátom. Toto *ex post* hodnotenie sa môže na žiadosť členských štátov prerokovať. Jeho výsledky sa zohľadnia pri príprave programov a akcií a pridelení zdrojov. Uvedené hodnotenia a následné opatrenia sa zverejnia.

Komisia zapája do procesu hodnotenia financovania z prostriedkov Únie poskytnutého v rámci tohto nariadenia v primeranom rozsahu všetky príslušné zainteresované strany vrátane príjemcov, sociálnych partnerov, organizácií občianskej spoločnosti a miestnych orgánov, a v prípade potreby sa môže snažiť o vypracovanie spoločných hodnotení s členskými štátmi a inými partnermi s úzkym zapojením Ukrajiny.

KAPITOLA VIII

Záverečné ustanovenia

Článok 38

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 31 sa Komisii udeľuje na dobu neurčitú od siedmeho dňa po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia.
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 31 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.

5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 31 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote jedného mesiaca odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o jeden mesiac.

Článok 39 *Postup výboru*

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 40 *Informácie, komunikácia a publicita*

1. Na zabezpečenie zviditeľnenia finančných prostriedkov Únie určených na finančnú podporu, s ktorou sa počíta v Pláne pre Ukrajinu, môže Komisia vykonávať komunikačné činnosti vrátane spoločných komunikačných činností s Ukrajinou. Komisia môže v príslušnom prípade zabezpečiť, aby sa podpora v rámci nástroja oznámila a uznala prostredníctvom vyhlásenia o financovaní.
2. Prijemcovia finančných prostriedkov Únie musia, najmä pri propagácii akcií a ich výsledkov, priznať pôvod finančných prostriedkov Únie a zabezpečiť ich zviditeľnenie tak, že poskytnú koherentné, účinné a primerané ciele informácie rôznym cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti, prípadne aj zobrazením emblému Únie a uvedením náležitého vyhlásenia o financovaní, ktoré znie „financované Európskou úniou – Nástroj pre Ukrajinu“.
3. Komisia realizuje informačné a komunikačné činnosti v súvislosti s nástrojom, akciami vykonávanými v rámci nástroja a s dosiahnutými výsledkami. Finančné zdroje pridelené na nástroj takisto prispievajú k inštitucionálnej komunikácii o politických prioritách Únie, pokiaľ sa týkajú cieľov uvedených v článku 3.

Článok 41 *Nadobudnutie účinnosti*

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predseda/predseda

Za Radu
predseda/predseda

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

1.2. Príslušné oblasti politiky

1.3. Návrh/iniciatíva sa týka:

1.4. Ciele

1.4.1. Všeobecné ciele

1.4.2. Špecifické ciele

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

1.4.4. Ukazovatele výkonnosti

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy

1.5.2. Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.

1.5.3. Poznatzky získané z podobných skúseností v minulosti

1.5.4. Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi

1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

1.7. Plánované metódy plnenia rozpočtu

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly

2.2.2. Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie

2.2.3. Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky

3.2.2. Odhadované výsledky financované z operačných rozpočtových prostriedkov

3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky

3.2.3.1. Odhadované potreby ľudských zdrojov

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

3.2.5. Príspevky od tretích strán

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Nástroj pre Ukrajinu

1.2. Príslušné oblasti politiky

Vzťahy EÚ so zvyškom sveta

1.3. Návrh/iniciatíva sa týka:

☒ novej akcie

☐ novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu²³

☐ predĺženia trvania existujúcej akcie

☐ zlúčenia jednej alebo viacerých akcií do ďalšej/novej akcie alebo presmerovania jednej alebo viacerých akcií na ďalšiu/novú akciu

1.4. Ciele

1.4.1. Všeobecné ciele

Strategickým cieľom Nástroja pre Ukrajinu je poskytnúť integrovanú, strednodobú politickú reakciu na potreby Ukrajiny v oblasti obnovy, rekonštrukcie a modernizácie a zároveň podporiť Ukrajinu na jej ceste k prístupu k Únii.

Nástroj je navrhnutý ako flexibilný nástroj prispôsobený neistote a bezprecedentnej výzve, ktorou je podpora krajiny vo vojne, a zároveň zabezpečuje predvídateľnosť, transparentnosť a zodpovednosť za finančné prostriedky.

1.4.2. Špecifické ciele

Nástroj podporí úsilie Ukrajiny zotaviť sa z následkov vojny, obnoviť a zmodernizovať krajinu a zároveň realizovať kľúčové reformy na ceste Ukrajiny k prístupu k EÚ s cieľom podporiť prechod Ukrajiny na ekologické, digitálne a inkluzívne hospodárstvo, ktoré sa postupne zosúladi s pravidlami a normami Únie.

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

Uveďte, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na príjemcov/cieľové skupiny.

Očakáva sa, že podpora v rámci tohto nástroja umožní Ukrajine realizovať reformy a investície potrebné na jej obnovu, rekonštrukciu a modernizáciu, zvýši mieru rastu ukrajinského hospodárstva a pomôže krajine, aby z vojny vyšla silnejšia. Rovnako sa očakáva, že podporí zbližovanie Ukrajiny s Úniou.

1.4.4. Ukazovatele výkonnosti

Uveďte ukazovatele na monitorovanie pokroku a dosiahnutých výsledkov.

Ukazovatele výstupov:

prijatie Plánu pre Ukrajinu Radou;

celkový finančný príspevok alokovaný na plány;

²³

Podľa článku 58 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Ukazovatele výsledkov:

vykonávanie Plánu pre Ukrajinu;

Ukazovatele vplyvu:

Ciele stanovené v článku 3, najmä pokiaľ ide o obnovu, rekonštrukciu a modernizáciu, ako aj zosúladienie právnych predpisov Ukrajiny s *acquis* Únie a ciele stanovené v Pláne pre Ukrajinu dosiahnuté okrem iného vďaka prijatej finančnej podpore.

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy**1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy**

Ruská útočná vojna spôsobila rozsiahle škody na infraštruktúre a službách po celej Ukrajine. Výsledná humanitárna kríza vyhnala milióny Ukrajincov z ich domovov a mnohých zanechala v zúfalej núdzi o jedlo, prístrešie a lekársku pomoc.

1.5.2. Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.

Na dosiahnutie rýchlej a spoľahlivej rekonštrukcie Ukrajiny a na podporu investícií potrebných na obnovu krajiny a reforiem, ktoré podporia Ukrajinu na jej ceste k prístupiu k EÚ, sú potrebné opatrenia na úrovni Únie. Rozsah škôd spôsobených Ukrajinou ruskou útočnou vojnou je taký, že Ukrajina bude potrebovať rozsiahlu a trvalú vonkajšiu podporu, ktorú by žiadny členský štát ani jeden darca nemohol poskytnúť sám. Únia má jedinečné postavenie na poskytovanie včasnej, koordinovanej a predvídateľnej viacročnej vonkajšej pomoci Ukrajine. Únia môže využiť svoju kapacitu na získavanie úverov na to, aby Ukrajine poskytla pôžičky za výhodných podmienok a pokryla náklady na úrokové sadzby, ako aj na to, aby poskytla granty a záruky na viacročnom základe.

1.5.3. Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti

Hoci je tento nástroj do značnej miery bezprecedentným nástrojom určeným na riešenie osobitnej situácie, ktorej čelí krajina vo vojne, ktorá je susednou krajinou Únie a zároveň kandidátskou krajinou na členstvo v Únii, návrh nástroja vychádza zo skúseností s minulosťou a so súčasnou podporou poskytnutou Ukrajine a iným tretím krajinám, ako aj z poznatkov získaných z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktorý bol zriadený v roku 2020, pričom zohľadňuje špecifické okolnosti Ukrajiny ako krajiny vo vojne.

1.5.4. Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergie s inými vhodnými nástrojmi

Cieľom navrhovaného nástroja je vybaviť Úniu právnym nástrojom, ktorý jej umožní zabezpečiť integrovaný a konzistentný prístup k podpore Ukrajiny. Tento jednotný integrovaný mechanizmus bude zahŕňať a nahrádzať existujúcu dvojstrannú pomoc poskytovanú Ukrajine prostredníctvom samostatných nástrojov (makrofinančná pomoc+, NDICI) a zároveň poskytovať podporu, ktorú by Ukrajina ako kandidátska krajina bežne dostávala v rámci nástroja predvstupovej pomoci. Tým sa zvýši

súdržnosť, účinnosť, efektívnosť a pridaná hodnota EÚ podpory Únie pre Ukrajinu. Prispeje sa tak k využívaniu finančných prostriedkov Únie a zamedzeniu duplicity.

Tento nový legislatívny návrh týkajúci sa Nástroja pre Ukrajinu sprevádza návrh nariadenia Rady COM(2023) 337, ktorým sa mení nariadenie 2020/2093, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec (VFR) na roky 2021 až 2027 (pozri oddiely 1.5.5 a 3.2.4).

Celková suma nástroja navrhovaná v rámci strednodobého preskúmania VFR sa má poskytnúť prostredníctvom úverov, nenávratnej podpory a rezervy na rozpočtové záruky. O sume inej ako vo forme úverov rozhodnú Rada a Európsky parlament v rámci ročného rozpočtového postupu. Celková suma vyplatených úverov zohľadní sumy, ktoré sú k dispozícii pre všetky ostatné formy podpory, a celkovú maximálnu sumu 50 miliárd EUR na obdobie 2024 – 2027.

1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia

Rozpočet Únie poskytol obrovskú podporu prostredníctvom flexibility a opätovného stanovenia priorít, ale viacročný finančný rámec na obdobie 2021 – 2027 nebol určený na riešenie dôsledkov vojny v Európe. Potreby likvidity Ukrajiny na zabezpečenie makrofinančnej stability sú naďalej vysoké a investície do rýchlej obnovy a rekonštrukcie Ukrajiny nemôžu čakať na koniec vojny. Únia by mala byť v postavení poskytovať podporu pre vyvíjajúce sa potreby, pričom by mala byť schopná časom prispôbiť a rozšíriť formy podpory. Udržanie hospodárskej činnosti a obnova základnej infraštruktúry by priniesli zamestnanosť a príjmy, poskytnú by utečencom perspektívu na návrat domov, zvýšili by príjmy do štátneho rozpočtu, prilákali investície súkromného sektora a v konečnom dôsledku by znížili objem potrebnej medzinárodnej pomoci.

Na zabezpečenie krátkodobej obnovy Ukrajiny, ako aj dlhodobej rekonštrukcie Komisia navrhuje zriadiť Nástroj pre Ukrajinu. Podpora sa bude poskytovať vo forme návratnej (úvery) a nenávratnej podpory a rezervy na rozpočtové záruky.

Nástroj bude financovaný z úverov zaručených nad rámec stropov VFR, ako aj z nového osobitného nástroja nad rámec stropov VFR – Rezervy pre Ukrajinu – v rámci zmeny nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093²⁴. Rezerva pre Ukrajinu môže podporovať všetky výdavky iné ako vo forme úverov vrátane nenávratnej podpory, grantov a rezerv na záruky. V zmene nariadenia o VFR sa takisto stanovuje, že cieľom Rezervy pre Ukrajinu je každoročne poskytovať orientačne aspoň 2,5 miliardy EUR v bežných cenách.

Členské štáty, tretie krajiny, medzinárodné organizácie, medzinárodné finančné inštitúcie alebo iné zdroje môžu do nástroja poskytnúť dodatočné finančné príspevky, ktoré budú predstavovať vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 2 písm. a) bodu ii), písm. d) a e) nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046. Dodatočné sumy prijaté ako vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 podľa príslušných právnych aktov Únie v súvislosti s reštriktívnymi opatreniami vzhľadom na kroky Ruska, ktorými destabilizuje situáciu na Ukrajine, sa pridávajú k zdrojom pre nástroj.

²⁴

COM(2023) 337 final.

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

☐ obmedzené trvanie

- ☐ v platnosti od [DD/MM]RRRR do [DD/MM]RRRR
- ☒ Finančný vplyv na viazané rozpočtové prostriedky od roku 2024 do roku 2027 a na platobné rozpočtové prostriedky od roku 2024.

☒ neobmedzené trvanie

- Počiatočná fáza vykonávania bude trvať od RRRR do RRRR
- a potom bude vykonávanie pokračovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánované metódy plnenia rozpočtu²⁵

☒ Priame riadenie na úrovni Komisie

- ☐ prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie
- ☐ prostredníctvom výkonných agentúr

☐ Zdieľané riadenie s členskými štátmi

☒ Nepriame riadenie, pri ktorom sa plnením rozpočtu poveria:

- ☐ tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili,
- ☐ medzinárodné organizácie a ich agentúry (uved'te),
- ☐ Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond,
- ☐ subjekty uvedené v článkoch 70 a 71 nariadenia o rozpočtových pravidlách,
- ☐ verejnoprávne subjekty,
- ☐ súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ sú poskytnuté primerané finančné záruky,
- ☐ súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktorým sú poskytnuté primerané finančné záruky,
- ☐ subjekty alebo osoby poverené vykonávaním osobitných akcií v oblasti SZBP podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte.
- *V prípade viacerých spôsobov riadenia uved'te v oddiele „Poznámky“ presnejšie vysvetlenie.*

Poznámky:

V článku 8 sa podrobne uvádzajú formy vykonávania pilierov nástroja, t. j. priame a nepriame riadenie v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách.

²⁵

Vysvetlenie metód plnenia rozpočtu a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovom sídle BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ

Uved'te frekvenciu a podmienky, ktoré sa vzťahujú na tieto opatrenia.

V Pláne pre Ukrajinu budú definované konkrétne ukazovatele, aby bolo možné monitorovať plnenie podmienok spojených s podporou v rámci piliera I. V rámci piliera I nástroja bude Ukrajina podľa stanoveného štvrťročného harmonogramu predkladať riadne odôvodnenú žiadosť o vyplatenie nenávratnej finančnej podpory a úveru, v ktorej uvedie, ako sa dosiahlo uspokojivé splnenie týchto podmienok na základe ukazovateľov uvedených v rozhodnutí o schválení plánu.

V rámci piliera II nástroja bude Komisia podávať správy o vykonávaní podpory poskytovanej v súlade s článkom 41 ods. 4 a 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046. Na tento účel bude každá protistrana Záruky pre Ukrajinu a každý poverený subjekt, ktorý implementuje finančné nástroje, každoročne poskytovať informácie potrebné na to, aby Komisia mohla plniť svoje oznamovacie povinnosti.

Komisia každoročne predloží Európskemu parlamentu, Rade a výboru uvedenému v článku 39 správu o využívaní finančných prostriedkov poskytnutých v rámci nástroja.

Komisia vykoná aj *ex post* hodnotenie nariadenia.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. *Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly*

Nástroj sa bude realizovať v rámci priameho a nepriameho riadenia. Zatiaľ čo pilier II sa bude realizovať najmä v rámci nepriameho riadenia (prostredníctvom dohôd o zárukách uzatvorených s finančnými inštitúciami hodnotenými v rámci piliera) a pilier III prostredníctvom kombinácie priameho riadenia (napríklad granty vrátane twinningu a verejného obstarávania) a nepriameho riadenia (prostredníctvom spolupráce so subjektmi hodnotenými v rámci piliera), hlavným spôsobom riadenia piliera I bude priame riadenie s priamym prevodom finančných prostriedkov do štátneho rozpočtu Ukrajiny.

Kontrolná stratégia bude prispôbená implementácii v rámci každého z týchto pilierov s využitím monitorovania, hodnotenia a auditov.

Osobitná pozornosť sa bude venovať tomu, ako Ukrajina využíva finančné prostriedky poskytnuté v rámci piliera I. Platby sa uskutočnia podľa pevného štvrťročného harmonogramu na základe žiadostí o platbu, ktoré predloží Ukrajina, a po tom, ako Komisia overí splnenie príslušných podmienok. Štvrťročnou periodicitou platobných lehôt sa zabezpečí predvídateľnosť podpory Ukrajine a neustály politický dialóg medzi Komisiou a Ukrajinou.

Viacúrovňová štruktúra zavedených kontrolných mechanizmov (pozri aj oddiel 2.3) poskytuje integrovaný rámec na zabezpečenie toho, aby boli zavedené všetky vhodné opatrenia na ochranu finančných záujmov Únie. Zaručí, že sa zohľadní zásada proporcionality a osobitné podmienky, za ktorých bude nástroj fungovať.

2.2.2. *Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmiernenie*

Hlavné riziko zistené v súvislosti s financovaním sa týka nesplnenia podmienok spojených s vyplatením finančných prostriedkov.

Medzi opatrenia, ktoré sa zavedú na zmiernenie tohto rizika, patrí:

- posúdenie splnenia príslušných podmienok Komisiou pred vyplatením finančných prostriedkov s možnosťou zadržania finančných prostriedkov,
- zníženie poskytnutej podpory alebo vymáhanie akejkoľvek sumy vynaloženej na dosiahnutie cieľov nástroja v prípadoch nezrovnalostí, podvodov, korupcie a konfliktov záujmov, ktoré majú vplyv na finančné záujmy Únie a ktoré Ukrajina nenapravila, alebo v prípadoch závažného porušenia povinnosti vyplývajúcej z dohôd uzavretých s Ukrajinou,
- pozastavenie financovania v prípade, že Ukrajina nesplní základnú podmienku stanovenú v článku 5.

2.2.3. *Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)*

Finančný príspevok sa Ukrajine poskytne formou financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi, v zmysle článku 125 ods. 1 písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Uveďte existujúce a plánované preventívne a ochranné opatrenia, napr. zo stratégie boja proti podvodom.

Návrh obsahuje osobitné ustanovenia na ochranu finančných záujmov Únie. Súčasťou nástroja bude silný systém auditu a kontrol stanovený vo viacvrstvovom mechanizme: po prvé, reforma systémov auditu a kontroly Ukrajiny bude potrebná ako súčasť reforiem v rámci Plánu pre Ukrajinu; po druhé, Komisia bude môcť vykonávať kontroly využívania finančných prostriedkov vynaložených v súvislosti s plánom v ktoromkoľvek momente projektového cyklu; po tretie, nezávislá Rada audítorov podá Komisii správy o možnom zlom hospodárení s finančnými prostriedkami v rámci celého nástroja.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Viacročný finančný rámec – rozpočtové riadky výdavkov

- Požadované nové rozpočtové riadky

Nad rámec stropov VFR	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevok			
	Číslo	DRP/NRP	krajín EZVO	kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátov	iných tretích krajín	iné pripísané príjmy
N	16.0106- Výdavky na podporu Nástroja pre Ukrajinu	NRP	ÁNO	p.m.	ÁNO	ÁNO
N	16.06- Nástroj pre Ukrajinu	DRP	ÁNO	p.m.	ÁNO	ÁNO

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Orientačné financovanie Nástroja pre Ukrajinu nad rámec stropov* (v mil. EUR)

Druh podpory	2024	2025	2026	2027	Spolu
Nenávratné (granty)	4 250	4 250	4 250	4 250	17 000
<i>z toho pilier I</i>	<i>1 500</i>	<i>1 500</i>	<i>1 500</i>	<i>1 500</i>	<i>6 000</i>
<i>z toho pilier II</i>	<i>2 000</i>	<i>2 000</i>	<i>2 000</i>	<i>2 000</i>	<i>8 000</i>
<i>z toho pilier III</i>	<i>625</i>	<i>625</i>	<i>625</i>	<i>625</i>	<i>2 500</i>
<i>z toho administratívna podpora (max. suma)</i>	<i>125</i>	<i>125</i>	<i>125</i>	<i>125</i>	<i>500</i>
Úvery (len pilier I)	8 250	8 250	8 250	8 250	33 000
Spolu**	12 500	12 500	12 500	12 500	50 000

* Ročné a celkové rozdelenie nenávratnej podpory a úverov je čisto orientačné a slúži len na ilustráciu. Skutočné rozdelenie bude závisieť od každoročného rozhodovania.

** Tabuľka predpokladá, že viazané rozpočtové prostriedky sa rovnajú platobným rozpočtovým prostriedkom. Slúži len na ilustračné účely. Skutočná kalibrácia týchto dvoch položiek sa bude posudzovať na základe ročných potrieb.

Okrh viacročného finančného rámca	7	„Administratívne výdavky“
--	----------	---------------------------

v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU
GR: NEAR						
○ Ľudské zdroje		2,453	2,453	2,453	2,453	9,811
○ Ostatné administratívne výdavky		0,238	0,238	0,238	0,238	0,952
SPOLU GR NEAR	Rozpočtové prostriedky	2,691	2,691	2,691	2,691	10,763

Rozpočtové prostriedky OKRUHU 7 viacročného finančného rámca SPOLU	(Závázky spolu = Platby spolu)	2,691	2,691	2,691	2,691	10,763
---	-----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto administratívnych rozpočtových prostriedkov:

v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

	Rok 2024 ²⁶	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU
--	---------------------------	-------------	-------------	-------------	-------

OKRUH 7 viacročného finančného rámca					
Ludské zdroje	2,453	2,453	2,453	2,453	9,811
Ostatné administratívne výdavky	0,238	0,238	0,238	0,238	0,952
Medzisúčet OKRUHU 7 viacročného finančného rámca	2,691	2,691	2,691	2,691	10,763

Mimo OKRUHU 17²⁷ viacročného finančného rámca					
Ludské zdroje	16,224	16,224	16,224	16,224	64,896
Ostatné administratívne výdavky	26,970	26,970	26,970	26,970	107,880
Medzisúčet mimo OKRUHOV 1 – 7 viacročného finančného rámca	43,194	43,194	43,194	43,194	172,776

SPOLU	45,885	45,885	45,885	45,885	183,538
--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

Rozpočtové prostriedky potrebné na ľudské zdroje a ostatné administratívne výdavky budú pokryté rozpočtovými prostriedkami GR, ktoré už boli pridelené na riadenie akcie a/alebo boli prerozdelené v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu pridelovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

²⁶ Rok 2024 je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína vykonávať.

²⁷ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky na podporu vykonávania programov a/alebo akcií EÚ (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

3.2.3.1. Odhadované potreby ľudských zdrojov

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto ľudských zdrojov:

odhady sa vyjadrujú v jednotkách ekvivalentu plného pracovného času

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027
○ Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)				
20 01 02 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)	11	11	11	11
20 01 02 03 (delegácie)	2	2	2	2
01 01 01 01 (nepriamy výskum)				
01 01 01 11 (priamy výskum)				
Iné rozpočtové riadky (uved'te)				
○ Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času)²⁸				
20 02 01 (ZZ, VNE, DAZ z celkového finančného krytia)				
20 02 03 (ZZ, MZ, VNE, DAZ, PED v delegáciách)				
16.0106- Výdavky na podporu Nástroja pre Ukrajinu ²⁹	– ústredie	68	68	68
	– delegácie	54	54	54
Iné rozpočtové riadky (uved'te)				
SPOLU	135	135	135	135

Potreby ľudských zdrojov budú pokryté úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

Opis úloh, ktoré sa majú vykonávať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	Zamestnanci s ekvivalentom plného pracovného času budú pracovať na tvorbe politiky, právnych otázkach s osobitným zameraním na otázky verejného obstarávania, finančného riadenia, riadenia zmlúv, auditu a hodnotenia.
Externí zamestnanci	Zamestnanci s ekvivalentom plného pracovného času budú pracovať na tvorbe politiky, právnych otázkach s osobitným zameraním na otázky verejného obstarávania, finančného riadenia, riadenia zmlúv, auditu a hodnotenia.

²⁸ ZZ = zmluvný zamestnanec; MZ = miestny zamestnanec; VNE = vyslaný národný expert; DAZ = dočasný agentúrny zamestnanec; PED = pomocný expert v delegácii.

²⁹ Čiastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov Nástroja pre Ukrajinu (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

Návrh/iniciatíva:

- ☐ môže byť v plnej miere financovaná prerozdelením v rámci príslušného okruhu viacročného finančného rámca (VFR).

Vysvetlite požadovanú zmenu v plánovaní a uveďte príslušné rozpočtové riadky a zodpovedajúce sumy. V prípade väčšej zmeny v plánovaní poskytnite tabuľku vo formáte Excel.

- ☐ si vyžaduje použitie nepridelenej rezervy v rámci príslušného okruhu VFR a/alebo použitie osobitných nástrojov vymedzených v nariadení o VFR.

Vysvetlite, čo sa požaduje, a uveďte príslušné okruhy, rozpočtové riadky, zodpovedajúce sumy a nástroje, ktorých použitie sa navrhuje.

- ☒ si vyžaduje revíziu VFR.

Tento nový legislatívny návrh týkajúci sa Nástroja pre Ukrajinu sprevádza návrh nariadenia Rady COM(2023) 337, ktorým sa mení nariadenie 2020/2093, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec (VFR) na roky 2021 až 2027. Zmena uvedeného nariadenia je potrebná a) na vytvorenie Rezervy pre Ukrajinu na obdobie 2024 – 2027 s cieľom poskytnúť tomuto nástroju financovanie vo forme podpory inej ako úvery, ako aj b) na poskytnutie záruky z rozpočtu EÚ na podporu vo forme úverov. Oba typy podpory sú započítané nad rámec stropov výdavkov VFR.

3.2.5. Príspevky od tretích strán

Návrh/iniciatíva:

- ☒ nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami
- ☐ zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

- ☐ Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.
- ☒ Návrh/iniciatíva má tento finančný vplyv na príjmy:
 - ☐ vplyv na vlastné zdroje
 - ☒ vplyv na iné príjmy
 - uveďte, či sú príjmy pripísané rozpočtovým riadkom výdavkov ☒

v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

Rozpočtový príjmov:	riadok	Rozpočtové prostriedky k dispozícii v bežnom rozpočtovom roku	Vplyv návrhu/iniciatívy ³⁰					
			Rok N	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)	
Článok			p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

³⁰

Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 20 % na náklady na výber.